II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 22ας Δεκεμβρίου 1999

σχετικά με την κρατική ενίσχυση την οποία η Ισπανία σχεδιάζει να εφαρμόσει υπέρ της Ramondín SA και της Ramondín Cápsulas SA

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(1999) 5203]

(Το κείμενο στην ισπανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2000/795/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο [1] και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Με επιστολή της 2ας Οκτωβρίου 1997 (που καταχωρίστηκε στις 23 Οκτωβρίου 1997 με αριθ. SG A/38452), ο κ. Sanz Alonso, πρόεδρος της Αυτόνομης Περιφέρειας της Λα Ριόχα, υπέβαλε καταγγελία σχετικά με κρατικές ενισχύσεις που φέρονται να έχουν χορηγηθεί στη Ramondín SA (στο εξής «Ramondín»).

(2) Με επιστολή της 2ας Ιανουαρίου 1998 (D/50003), η Επιτροπή ενημέρωσε την Ισπανία σχετικά με την εν λόγω καταγγελία και της ζήτησε να υποβάλει εντός 15 εργάσιμων ημερών τις παρατηρήσεις της, καθώς και τις πληροφορίες που θα επέτρεπαν στην Επιτροπή να εκτιμήσει κατά πόσον υφίσταται στοιχείο ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

(3) Κατόπιν επιστολής υπενθύμισης της 11ης Μαρτίου 1998 (D/51136), οι ισπανικές αρχές, με επιστολή της 13ης Μαρτίου 1998 (που καταχωρίστηκε την ίδια ημέρα με αριθ. SG A/32119), υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους, καθώς και τις πληροφορίες που τους διαβίβασαν οι αυτόνομες βασκικές αρχές.

(4) Με επιστολή της 18ης Ιουνίου 1998 (D/52538), η Επιτροπή γνωστοποίησε στις αρχές της Αυτόνομης Περιφέρειας της Λα Ριόχα το περιεχόμενο της απάντησης των ισπανικών αρχών. Με επιστολή της 17ης Ιουλίου 1998 (D/53048), η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες από τις αρχές της Λα Ριόχα. Οι αρχές της Λα Ριόχα συμπλήρωσαν την καταγγελία τους με επιστολές της 10ης Ιουλίου 1997 (που καταχωρίστηκε στις 13 Ιουλίου 1998 με αριθ. SG A/35419) και της 2ας Οκτωβρίου 1998 (που καταχωρίστηκε στις 5 Οκτωβρίου 1998 με αριθ. SG A/37220).

[1] ΕΕ C 194 της 10.7.1999, σ. 18.

(5) Κατόπιν πληροφοριών που δημοσιεύτηκαν στον τύπο (El Correo της 4ης Οκτωβρίου 1998), οι ενισχύσεις καταχωρίστηκαν στο μητρώο μη κοινοποιηθεισών ενισχύσεων με αριθ. NN 117/98.

(6) Βάσει των παρατηρήσεων και των πληροφοριών που υπέβαλαν οι ισπανικές αρχές, καθώς και των συμπληρωματικών πληροφοριών που υπέβαλαν οι αρχές της Λα Ριόχα, με επιστολή της 26ης Οκτωβρίου 1998 (D/54346) η Επιτροπή κάλεσε την Ισπανία να υποβάλει εντός 15 εργάσιμων ημερών λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την επένδυση της Ramondín στη Laguardia —η οποία, στο μεταξύ, σύμφωνα με δημοσιεύματα του Τύπου, είχε περάσει από το στάδιο του απλού σχεδίου στο στάδιο της εκτέλεσης— καθώς και σχετικά με τις περιφερειακές και φορολογικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στη Ramondín. Στην ίδια επιστολή η Επιτροπή επεσήμανε ότι, όταν διαπιστώνει ότι έχει χορηγηθεί ή τροποποιηθεί μια ενίσχυση χωρίς προηγουμένως να κοινοποιηθεί, αφού καλέσει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να διατυπώσει τις απόψεις του επί του θέματος, δύναται να διατάξει, αφενός, την άμεση αναστολή της χορήγησης της ενίσχυσης μέσω προσωρινής απόφασης, και, αφετέρου, την υποβολή, εντός της οριζόμενης προθεσμίας, όλων των εγγράφων, των πληροφοριών και των στοιχείων που είναι απαραίτητα για να εξετασθεί το συμβιβάσιμο της ενίσχυσης με την κοινή αγορά. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ανακοίνωσε στην ισπανική κυβέρνηση ότι δεν μπορεί να αποκλείσει το ενδεχόμενο να πρέπει να διατάξει την αναστολή της χορήγησης της εν λόγω ενίσχυσης εν αναμονή της επί της ουσίας εξέτασης.

(7) Με επιστολές της 22ας Δεκεμβρίου 1998 (που καταχωρίστηκε στις 5 Ιανουαρίου 1999 με αριθ. SG A/30062) και της 5ης Ιανουαρίου 1999 (που καταχωρίστηκε στις 6 Ιανουαρίου 1999 με αριθ. SG A/30110) οι ισπανικές αρχές διαβίβασαν την απάντησή τους στην προαναφερθείσα επιστολή της Επιτροπής της 26ης Οκτωβρίου 1998.

(8) Με επιστολή της 30ής Απριλίου 1999 [SG (99) D/2945], η Επιτροπή κοινοποίησε στην Ισπανία την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ σχετικά με τις φορολογικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στη Ramondín [2]. Στην ίδια επιστολή η Επιτροπή ζητεί από την Ισπανία να υποβάλει ορισμένες πληροφορίες και να αναστείλει την πληρωμή των φορολογικών ενισχύσεων που έχουν ήδη χορηγηθεί στη Ramondín.

(9) Με επιστολή της 27ης Μαΐου 1999 (που καταχωρίστηκε στις 10 Ιουνίου 1999 με αριθ. A/34343), οι ισπανικές αρχές διαβίβασαν πληροφορίες που αφορούν την αίτηση αναστολής που κοινοποιήθηκε με την επιστολή της Επιτροπής της 30ής Απριλίου 1999.

(10) Με επιστολή της 31ης Μαΐου 1999 (που καταχωρίστηκε στις 8 Ιουνίου 1999 με αριθ. A/34240), η Ramondín ζήτησε αντίγραφο της απόφασης για την κίνηση της διαδικασίας, η οποία κοινοποιήθηκε στην Ισπανία με την επιστολή της Επιτροπής της 30ής Απριλίου 1999.

(11) Με επιστολή της 15ης Ιουνίου 1999 (D/52539), η Επιτροπή διαβίβασε στη Ramondin αντίγραφο της απόφασης κίνησης της διαδικασίας που κοινοποιήθηκε με την επιστολή της Επιτροπής της 30ής Απριλίου 1999.

(12) Με επιστολή της 15ης Ιουνίου 1999 (D/52543), μετά την επιστολή της Ισπανίας της 27ης Μαΐου 1999, η Επιτροπή της ζήτησε να προσδιορίσει τα μέτρα που θα λάβει για να προσαρμοστεί στην αίτηση αναστολής που κοινοποιήθηκε με την επιστολή της Επιτροπής της 30ής Απριλίου 1999.

(13) Με επιστολές της 29ης Ιουνίου 1999 (που καταχωρίστηκε στις 30 Ιουνίου 1999 με αριθ. A/34867) και της 8ης Ιουλίου 1999 (που καταχωρίστηκε στις 13 Ιουλίου 1999 με αριθ. A/35270), οι ισπανικές αρχές διαβίβασαν την απάντησή τους στην προαναφερθείσα επιστολή της Επιτροπής της 30ής Απριλίου 1999.

(14) Με επιστολή της 5ης Ιουλίου 1999 (που καταχωρίστηκε στις 19 Ιουλίου 1999 με αριθ. A/35494), το Επαρχιακό Συμβούλιο της Άλαβα, σε απάντηση στην επιστολή της Επιτροπής της 15ης Ιουνίου 1999 (D/52543), έδωσε διευκρινίσεις σχετικά με τα μέτρα που ελήφθησαν για την εν λόγω χορήγηση προκειμένου να προσαρμοστεί στην αίτηση αναστολής που κοινοποιήθηκε με την επιστολή της Επιτροπής της 30ής Απριλίου 1999.

(15) Με επιστολές της 30ής Ιουλίου 1999 (που καταχωρίστηκε στις 4 Αυγούστου 1999 με αριθ. A/36070), της 9ης Αυγούστου 1999 (που καταχωρίστηκε στις 11 Αυγούστου 1999 με αριθ. A/36242) [3] και της 10ης Αυγούστου 1999 (που καταχωρίστηκε στις 11 Αυγούστου 1999 με αριθ. A/36243) [4], τρία ενδιαφερόμενα μέρη υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους. Με επιστολή της 26ης Αυγούστου 1999 (D/63580), οι εν λόγω παρατηρήσεις διαβιβάστηκαν στην Ισπανία για σχολιασμό. Η Ισπανία δεν απάντησε στις παρατηρήσεις.

[2] Βλέπε υποσημείωση 1.
[3] Οι παρατηρήσεις αυτές παρελήφθησαν με φαξ στις 10 Αυγούστου 1999 και, αργότερα, ταχυδρομικώς.
[4] Οι παρατηρήσεις αυτές παρελήφθησαν με φαξ στις 10 Αυγούστου 1999 και, αργότερα, ταχυδρομικώς.

II. **Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΠΟΥ ΥΠΕΒΑΛΕ Η ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΗΣ ΛΑ ΡΙΟΧΑ**

(16) Με επιστολή της 2ας Οκτωβρίου 1997, ο κ. Sanz Alonso, πρόεδρος της Αυτόνομης Περιφέρειας της Λα Ριόχα, περιοχής που συνορεύει με την Ιστορική Περιοχή της Άλαβα, υπέβαλε καταγγελία σχετικά με τις συνθήκες που οδήγησαν τη Ramondín, εταιρεία κατασκευής μεταλλικών καψυλλίων από κασσίτερο για την κάλυψη πωμάτων φιαλών οίνου, να μεταφέρει τις βιομηχανικές της εγκαταστάσεις από το Logroño (Λα Ριόχα) στη Laguardia (Άλαβα, Χώρα των Βάσκων), πέντε χιλιόμετρα απόσταση από τη σημερινή της θέση.

(17) Στην καταγγελία του, ο κ. Sanz Alonso ισχυρίζεται ότι η απόφαση της Ramondín οφείλεται στα φορολογικά πλεονεκτήματα και τις κρατικές επενδυτικές ενισχύσεις που προσέφεραν το Επαρχιακό Συμβούλιο της Άλαβα και η Αυτόνομη Περιφέρεια της Χώρας των Βάσκων αντίστοιχα. Στην καταγγελία του ο κ. Sanz Alonso ζητεί από την Επιτροπή να ελέγξει το συμβιβάσιμο με τη συνθήκη όχι του ισχύοντος φορολογικού ή επαρχιακού καθεστώτος στην Ιστορική Περιοχή της Άλαβα, αλλά των αποτελεσμάτων και των συνεπειών των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν βάσει αυτού του καθεστώτος, καθώς και τη σώρευσή τους με άλλες ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στη Ramondín βάσει καθεστώτων ενίσχυσης εγκεκριμένων από την Επιτροπή.

III. **Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ RAMONDÍN ΚΑΙ Η ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΤΗΣ ΣΤΗ LAGUARDIA**

(18) Η Ramondín είναι μία επιχείρηση που συστάθηκε το 1933 βάσει του ισπανικού δικαίου και ειδικεύεται στην κατασκευή καψυλλίων από κασσίτερο για την κάλυψη των πωμάτων φιαλών οίνου, αφρώδους οίνου (σαμπάνιας) και άλλων οινοπνευματωδών ποτών υψηλής ποιότητας. Από το 1971 είναι εγκατεστημένη στο Logroño (Λα Ριόχα), με τρία κέντρα παραγωγής (Logroño, Μπορντό και Μεξικό) και θυγατρικές στις ΗΠΑ, τη Σκωτία, τη Χιλή, την Αυστραλία και την Κίνα. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που περιέχονται στο επενδυτικό πρόγραμμα που υποβλήθηκε στις αυτόνομες βασκικές αρχές, η Ramondín κατέχει το 40 % περίπου της αγοράς όσον αφορά την παγκόσμια παραγωγή καψυλλίων από κασσίτερο για την κάλυψη πωμάτων, με παραγωγή 480 εκατομμυρίων καψυλλίων. Οι λοιποί ανταγωνιστές κατέχουν τα ακόλουθα μερίδια αγοράς:

Επιχείρηση	Μερίδιο αγοράς	Ετήσια παραγωγή (σε εκατ.)
Pechiney	30 %	360
Relvas	10 %	120
Vatke	6 %	72
Bouchage Métallique	4 %	48
Rivercap	4 %	48
Quibel	3 %	36
Resto	3 %	36
Σύνολο	60 %	720

(19) Το 1997, η Ramondín είχε 300 εργαζόμενους, ενώ ο κύκλος εργασιών της ανερχόταν σε 24 εκατ. ευρώ, το 70 % των οποίων προερχόταν από τις εκτός Ισπανίας πωλήσεις. Το στοιχείο αυτό, μαζί με τον περιορισμένο αριθμό προμηθευτών στην παγκόσμια αγορά, φανερώνει την ύπαρξη ενδοκοινοτικών συναλλαγών του εν λόγω προϊόντος.

(20) Στις 15 Δεκεμβρίου 1997, η Ramondín ίδρυσε τη νέα εταιρεία Ramondín Cápsulas SA (στο εξής «Ramondín Cápsulas»), που ξεκίνησε τις δραστηριότητές της το Σεπτέμβριο του 1999. Προβλέπεται η ανάληψη από τη Ramondín Cápsulas όλων των δραστηριοτήτων της Ramondín, η οποία από τα τέλη του 1999 θα αδρανοποιηθεί.

(21) Από τις πληροφορίες που διαβίβασαν οι ισπανικές αρχές προκύπτει ότι η Ramondín είχε προγραμματίσει αρχικά επένδυση ύψους 4 270 εκατ. ESP, η οποία περιελάμβανε τη μεταφορά στη Laguardia (Άλαβα) των στοιχείων του ενεργητικού που ήδη υπήρχαν στη Λα Ριόχα, καθώς και την αγορά νέων πάγιων στοιχείων.

(22) Στη συνέχεια, η Ramondín αποφάσισε να διοχετεύσει τις νέες επενδύσεις μέσω της Ramondín Cápsulas, η οποία της ανήκει κατά 99,8 %.

(23) Σύμφωνα με τις ισπανικές αρχές, η επιχείρηση αυτή προτίθεται να επενδύσει 1 950 εκατ. ESP κατά την περίοδο 1998-2000, για την ίδρυση εργοστασίου τη Laguardia (Άλαβα) με τρεις γραμμές παραγωγής, δύο για την κατασκευή καψυλλίων από κασσίτερο για την κάλυψη πωμάτων και μία τρίτη για την παραγωγή ελασματοποιημένων φύλλων μολύβδου για ηλεκτρικές μπαταρίες.

(24) Το επενδυτικό σχέδιο που υποβλήθηκε αρχικά στις αυτόνομες βασκικές αρχές προέβλεπε τη δημιουργία 30 νέων θέσεων απασχόλησης και έκρινε επιλέξιμες τις ακόλουθες δαπάνες:

(σε 1 000 ESP)

	1998	1999	2000	Σύνολο
Οικόπεδα και κτίρια	438 666			438 666
Εξοπλισμός	932 000	214 000	170 000	1 316 000
Επιλέξιμες δαπάνες	1 370 666	214 000	170 000	1 754 666

(25) Με την επένδυση αυτή, η Ramondín προέβλεπε την επίτευξη κύκλου εργασιών 5 000 εκατ. ESP το 1999 και 5 960 εκατ. ESP (35,82 εκατ. ευρώ) το 2001.

IV. **ΜΕΤΡΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ, ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 88 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΚ, ΑΙΤΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ**

(26) Η Ramondín και η Ramondín Cápsulas έλαβαν τις ακόλουθες ενισχύσεις:

— επιχορήγηση 150 εκατ. ESP, η οποία χορηγήθηκε στη Ramondín Cápsulas στις 15 Οκτωβρίου 1998 με απόφαση της περιφερειακής κυβέρνησης στο πλαίσιο του προγράμματος ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα ΕΚΙΜΕΝ ([5]), που εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 13 Δεκεμβρίου 1996, για επένδυση ύψους 1 754 εκατ. ESP, γεγονός που αντιστοιχεί σε ένταση ενίσχυσης 8,55 % ΑΙΕ (ακαθάριστο). Η μέγιστη ένταση ενίσχυσης που επιτρέπει η Χώρα των Βάσκων ανέρχεται σε 25 % ΚΙΕ ([6]),

— έκπτωση φόρου ύψους 45 % επί του συνολικού ποσού της επένδυσης ύψους 3 857 εκατ. ESP που χορηγήθηκε στη Ramondín με την απόφαση αριθ. 738/97 του Περιφερειακού Συμβουλίου της Άλαβα της 21ης Οκτωβρίου 1997, η οποία εκδόθηκε βάσει φορολογικής διάταξης που περιλαμβάνεται στη δημοσιονομική νομοθεσία της Ιστορικής Περιοχής ([7]),

([5]) Καθεστώς που εγκρίθηκε από την Επιτροπή με επιστολή της 13ης Δεκεμβρίου 1996, SG (96) D/11028 (κρατική ενίσχυση N 529/96). Το διάταγμα της βασκικής κυβέρνησης βάσει του οποίου δημιουργείται το καθεστώς (διάταγμα αριθ. 289/1996 της 17ης Δεκεμβρίου 1996) δημοσιεύτηκε στο Boletin Oficial del Pais Vasco αριθ. 246 της 23ης Δεκεμβρίου 1996, σ. 20138.

([6]) Ανώτατο όριο ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα για τη Χώρα των Βάσκων, σύμφωνα με τον ισπανικό χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων (ΕΕ C 25 της 31.1.1996, σ. 3).

([7]) Βλέπε έκτη πρόσθετη διάταξη του επαρχιακού νόμου αριθ. 22/1994 της 20ής Δεκεμβρίου 1994 [Boletin Oficial del Territorio Hisrorico de Alava (BOTHA) αριθ. 5 της 13.1.1995], της οποίας η ισχύς παρατάθηκε προοδευτικά μέχρι το τέλος του 1997 από την πέμπτη πρόσθετη διάταξη του επαρχιακού νόμου αριθ. 33/1995 της 20ής Δεκεμβρίου 1995 (BOTHA) αριθ. 4 της 10.1.1996), από το σημείο 2.11 της ενιαίας διάταξης παρέκκλισης του επαρχιακού νόμου αριθ. 24/1996 της 5ης Ιουλίου 1996 (BOTHA αριθ. 90 της 9.8.1996) και από την έβδομη πρόσθετη διάταξη του επαρχιακού νόμου αριθ. 31/1996 της 18ης Δεκεμβρίου 1996 (BOTHA αριθ. 148 της 30.12.1996). Από την 1η Ιανουαρίου 1998 η έκπτωση φόρου μπορεί να παρέχεται βάσει της πρόσθετης διάταξης αριθ. 11 του επαρχιακού νόμου αριθ. 33/1997 της 19ης Δεκεμβρίου 1997 (BOTHA αριθ. 150 της 31.12.1997). Για το 1999, δυνάμει της έβδομης πρόσθετης διάταξης του επαρχιακού νόμου αριθ. 36/1998 της 17ης Δεκεμβρίου 1997 (BOTHA) αριθ. 149 της 30.12.1998).

— μείωση της φορολογητέας βάσης κατά 99 %, 75 %, 50 % και 25 % εφαρμοστέα, αντίστοιχα, επί τέσσερα συνεχόμενα έτη, αρχής γενομένης από το πρώτο έτος κατά το οποίο η εταιρεία παρουσιάζει θετική φορολογητέα βάση. Η μείωση αυτή μπορεί να εφαρμοστεί στις νεοσύστατες επιχειρήσεις, οι οποίες οφείλουν επίσης να πραγματοποιήσουν επενδύσεις ύψους τουλάχιστον 80 εκατ. ESP και να δημιουργήσουν τουλάχιστον δέκα νέες θέσεις απασχόλησης ([8]). Η Ramondín Cápsulas, ως νεοσύστατη εταιρεία, μπορεί να επωφεληθεί από τη μείωση αυτή.

(27) Επίσης, η Ramondín και η Álava Agencia de Desarrollo SA, οργανισμός ανάπτυξης που ελέγχεται από τις αρχές της Ιστορικής Περιοχής της Άλαβα, συμφώνησαν στην τιμή των 2 500 ESP/m^2 για γήπεδο 55 050 m^2 που βρίσκεται στη βιομηχανική ζώνη της Casablanca στη Laguardia (Άλαβα).

(28) Βάσει των ανωτέρω στοιχείων, στις 30 Απριλίου 1999, η Επιτροπή κοινοποίησε στην Ισπανία την απόφασή της:

— να ζητήσει από την Ισπανία να διαβιβάσει τις απαραίτητες πληροφορίες που θα της επιτρέψουν να ελέγξει αν η επενδυτική ενίσχυση που χορηγήθηκε στη Ramondín στο πλαίσιο του καθεστώτος EKIMEN τηρεί την απόφαση έγκρισης («αίτηση παροχής πληροφοριών σχετικά με το EKIMEN»). Στο βαθμό που επρόκειτο για την απλή μεταφορά ενός εργοστασίου σε απόσταση 5 χιλιομέτρων από τη σημερινή του θέση, η επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες κατά πόσο μπορεί η επένδυση να θεωρηθεί «αρχική επένδυση» βάσει των «κατευθυντηρίων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα» ([9]),

— να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ σχετικά με τα φορολογικά μέτρα που έλαβε η Ramondín, ήτοι: i) έκπτωση φόρου ίση με το 45 % του ποσού της επένδυσης, και ii) μείωση της φορολογητέας βάσης που είναι εφαρμοστέα στις νεοσύστατες επιχειρήσεις που επενδύουν τουλάχιστον 80 εκατ. ESP και δημιουργούν τουλάχιστον δέκα νέες θέσεις εργασίας («κίνηση της διαδικασίας»),

— να ζητήσει από την Ισπανία την άμεση αναστολή της πληρωμής των φορολογικών ενισχύσεων που προαναφέρθηκαν («αίτηση αναστολής»),

— να ζητήσει από την Ισπανία να παράσχει πληροφορίες σχετικά με την πώληση γηπέδου στη Ramondín από την Álava Agencia de Desarrollo SA, με σκοπό να διαπιστώσει την ενδεχόμενη παρουσία στοιχείου ενίσχυσης στην εν λόγω συναλλαγή («αίτηση παροχής πληροφοριών σχετικά με το γήπεδο»).

V. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 88 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΚ, ΣΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

V.1. **Κίνηση της διαδικασίας**

(29) Με επιστολή της 27ης Μαΐου 1999, η Ισπανία αναφέρει ότι η φορολογική μεταχείριση της εταιρείας Ramondín Cápsulas απορρέει από την εφαρμογή ενός γενικού φορολογικού καθεστώτος και επομένως δεν υφίσταται κρατική ενίσχυση η οποία χορηγήθηκε υπέρ της Ramondín Cápsulas, αλλά η «συγκεκριμενοποίηση» μιας έκπτωσης φόρου, καθώς και η αναγνώριση της δυνατότητας εφαρμογής στην εν λόγω επιχείρηση της προαναφερθείσας μείωσης της φορολογητέας βάσης.

V.2. **Αίτηση αναστολής**

(30) Με επιστολή της 27ης Μαΐου 1999, η Ισπανία ενημέρωσε την Επιτροπή ότι δεν σκόπευε να προβεί σε αναστολή της πληρωμής της έκπτωσης φόρου, αφού η έκπτωση αυτή δεν υλοποιείται ως πληρωμή.

(31) Σε απάντησή της στην επιστολή της Επιτροπής της 15ης Ιουνίου 1999 (D/52543), στην οποία η Επιτροπή ζητούσε να αποσαφηνιστούν τα μέτρα που θα ληφθούν για την εκτέλεση της αίτησης αναστολής, η Ισπανία διευκρίνισε ότι η Ramondín Cápsulas θα τύχει των φορολογικών εκπτώσεων μόνο κατά τη στιγμή που θα ξεκινήσει τις δραστηριότητές της (Σεπτέμβριος 1999), και αυτό μόνο αν έχει σημειώσει κέρδη. Η Ισπανία επεσήμανε επίσης ότι θα λάβει τα ενδεδειγμένα μέτρα αναστολής της έκπτωσης φόρου αμέσως μόλις εκπληρωθούν οι όροι εφαρμογής των φορολογικών εκπτώσεων.

([8]) Άρθρο 26 του επαρχιακού νόμου αριθ. 24/1996 της 5ης Ιουλίου 1996 σχετικά με τη φορολόγηση επιχειρήσεων.
([9]) ΕΕ C 74 της 10.3.1998, σ. 9.

V.3. **Αίτηση παροχής πληροφοριών σχετικά με το ΕΚΙΜΕΝ**

(32) Οι αυτόνομες βασκικές αρχές επιβεβαίωσαν τη χορήγηση 0,9 εκατ. ευρώ (150 εκατ. ESP) υπέρ της Ramondín Cápsulas. Επιβεβαίωσαν επίσης το γεγονός ότι η επένδυση της Ramondín συνίσταται αφενός στη μεταφορά των εγκαταστάσεων του Logroño στη νέα θέση στη Laguardia (Άλαβα), πράγμα που συνεπάγεται ότι η Ramondín Cápsulas θα αναλάβει τις δραστηριότητες της Ramondín, και αφετέρου στην αύξηση της παραγωγικής ικανότητας, μαζί με τη δημιουργία μιας νέας γραμμής για την κατασκευή ελασματοποιημένων φύλλων μολύβδου για μπαταρίες αυτοκινήτων. Συνεπώς, ένα μέρος της νέας εγκατάστασης θα χρησιμοποιηθεί απλώς για την επανεγκατάσταση του παλαιού εξοπλισμού. Τα στοιχεία του παρακάτω πίνακα (Ιούνιος 1999) φανερώνουν ότι η νέα επένδυση αντιστοιχεί στο 53,6 % της νέας εγκατάστασης:

Είδος της επένδυσης	Νέα	Εκ μεταφοράς
Γήπεδο	194 076 000	
Κτίριο	1 471 483 000	
Εξοπλισμός	935 637 000	2 250 000 000
Σύνολο ESP	2 601 196 000	2 250 000 000
Σύνολο EUR	15 633 502	13 522 772

(33) Η βασκική κυβέρνηση επιβεβαίωσε ότι για τον υπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών ελήφθη υπόψη μέρος μόνο της νέας επένδυσης, το οποίο αντιστοιχεί σε 10,54 εκατ. ευρώ. Οι επιλέξιμες δαπάνες αντιστοιχούν στις δαπάνες που παρατίθενται στη φορολογητέα βάση που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό του καθαρού ισοδύναμου επιχορήγησης (ΚΙΕ), ήτοι γήπεδο, κτίριο και εξοπλισμός. Το ποσό της επιχορήγησης (0,9 εκατ. ευρώ) αντιπροσωπεύει το 8,53 % (ακαθάριστο) των επιλέξιμων δαπανών, πολύ χαμηλότερο του ανώτατου περιφερειακού ορίου (25 % ΚΙΕ).

V.4. **Αίτηση παροχής πληροφοριών σχετικά με το γήπεδο**

(34) Οι ισπανικές αρχές επιβεβαίωσαν το γεγονός ότι ιδιοκτήτης του γηπέδου που αγόρασε η Ramondín είναι η Álava Agencia de Desarrollo SA, δημόσια επιχείρηση που ανήκει στο Επαρχιακό Συμβούλιο της Άλαβα.

(35) Εξάλλου, οι ισπανικές αρχές υπέβαλαν δύο εκτιμήσεις, με ημερομηνία 16 Ιουνίου 1997 και 21 Ιουνίου 1997 αντίστοιχα, δηλαδή πριν από την πώληση του γηπέδου στη Ramondín τον Οκτώβριο του 1997. Οι αρχές υποστηρίζουν ότι οι δύο πραγματογνωμοσύνες αποτελούν δύο ανεξάρτητες εκτιμήσεις σύμφωνα με όσα ορίζονται στην «ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τα στοιχεία ενίσχυσης στις πωλήσεις γηπέδων και κτιρίων από τις κρατικές αρχές» ([10]). Η πρώτη πραγματογνωμοσύνη ορίζει τιμή 2 900 ESP/m^2 για ολόκληρη τη βιομηχανική ζώνη στην οποία βρίσκεται το γήπεδο που αγόρασε η Ramondín. Η δεύτερη ορίζει τιμή 2 500 ESP/m^2 για ένα γήπεδο εντός σχεδίου, αναφέροντας ταυτόχρονα ότι πρόκειται για «καθαρά εμπορική» εκτίμηση ή για εκτίμηση «της αγοράς».

VI. **ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ**

(36) Παρελήφθησαν παρατηρήσεις από την επιχείρηση Ramondín, την Αυτόνομη Περιφέρεια της Λα Ριόχα και το Περιφερειακό Συμβούλιο της Castilla-León.

VI.1. **Ramondín**

(37) Στις παρατηρήσεις της, η Ramondín υποστηρίζει καταρχάς ότι δεν είναι ένας απλός τρίτος ενδιαφερόμενος, αλλά η δικαιούχος επιχείρηση και επομένως θίγεται άμεσα και ατομικά από την τελική απόφαση που θα εκδώσει η Επιτροπή. Προς τούτο, η Ramondín ζητεί πρόσβαση στο φάκελο της υπόθεσης καθώς και τη δυνατότητα να της χορηγηθεί ακρόαση πριν από την έκδοση της τελικής απόφασης.

([10]) ΕΕ C 209 της 10.7.1997, σ. 3.

(38) Όσον αφορά την ουσία του θέματος, η Ramondín αναφέρει τα εξής:

— η Ramondín είναι μία επιχείρηση που ήταν αρχικά εγκατεστημένη στη Χώρα των Βάσκων και μετέφερε τις εγκαταστάσεις της στο Logroño (Λα Ριόχα) το 1971, μεταξύ άλλων λόγω των πλεονεκτημάτων που προσέφερε ο Δήμος του Logroño,

— το 1994, η Ramondín ίδρυσε την επιχείρηση Manufacturas Ramondín SA με σκοπό να εγκατασταθεί στην Άλαβα. Την εποχή εκείνη η Ramondín μπορούσε να λάβει σημαντικότερα φορολογικά πλεονεκτήματα από εκείνα που έλαβε αργότερα. Τελικά η Ramondín δεν μετέφερε τις εγκαταστάσεις της «αφού την εποχή εκείνη δεν είχε λόγο να εγκαταλείψει» τις εγκαταστάσεις της στο Logroño,

— το 1995, ο Δήμος του Logroño αποφάσισε να προβεί σε ανακατάταξη της βιομηχανικής ζώνης στην οποία βρισκόταν η Ramondín. Αυτό σημαίνει ότι οι θιγόμενες επιχειρήσεις διαθέτουν διάστημα 20 ετών να εγκαταλείψουν την περιοχή, η οποία στη συνέχεια ταξινομείται ως αστική,

— ύστερα από διάφορες άκαρπες επαφές με τις δημοτικές αρχές, ο Δήμος πρόσφερε στη Ramondín γήπεδο στη βιομηχανική ζώνη «Cantabria II», που δημιουργήθηκε πριν από 25 και πλέον έτη. Το γήπεδο που προσφέρθηκε στη Ramondín βρίσκεται ανάμεσα σε δύο αποθήκες η «φθαρμένη όψη» των οποίων δεν ανταποκρίνεται στη σύγχρονη εικόνα που επιθυμεί να εμφανίσει η Ramondín,

— εν τω μεταξύ η Ramondín είχε έρθει σε επαφή με γειτονικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της Άλαβα, με σκοπό την εξεύρεση λύσης στο πρόβλημα της αναγκαστικής επανεγκατάστασής της. Η Ramondín δέχτηκε τη λύση που της πρόσφερε η Άλαβα, κυρίως λόγω του γηπέδου που διετίθετο στη βιομηχανική ζώνη της Καζαμπλάνκα στη Laguardia,

— η έκπτωση φόρου ύψους 45 % αποτελεί γενικό μέτρο από το οποίο επωφελούνται όλες οι επιχειρήσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο νόμο που διέπει τη χορήγησή της. Συνεπώς, δεν υφίστανται παρεκκλίσεις ούτε άσκηση διακριτικών εξουσιών. Μέσω ενός «προληπτικού ελέγχου», η διοίκηση περιορίζεται να διαπιστώσει αν πληρούνται οι όροι για τη χορήγηση, και κατόπιν αυτού η έκπτωση φόρου χορηγείται αυτομάτως. Πρόκειται λοιπόν για μία «επίσημη διοικητική πράξη». Το γεγονός ότι το εν λόγω φορολογικό μέτρο θεσπίζει ανώτατο όριο 2 500 εκατ. ESP δεν του προσδίδει επιλεκτικό χαρακτήρα, στο βαθμό που αυτό δικαιολογείται από το στόχο που είναι η προσέλκυση μεγάλων επιχειρήσεων προς την επαρχία της Άλαβα, οι οποίες θα αποφέρουν περισσότερα έσοδα από τις μικρές επιχειρήσεις. Τέλος, δεν πρόκειται για προσωρινό μέτρο αφού παρατείνεται κάθε χρόνο, πράγμα που αποδεικνύει το χαρακτήρα μονιμότητας. Δεν δύναται να υπάρξει παραλληλισμός μεταξύ του προγράμματος ΕΚΙΜΕΝ και της έκπτωσης φόρου, πράγμα που αποδεικνύεται από το διαφορετικό γεωγραφικό και υλικό περιβάλλον των φορολογικών μέτρων και του καθεστώτος ΕΚΙΜΕΝ,

— η μείωση της φορολογητέας βάσης για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις αποτελεί επίσης γενικό μέτρο, δεδομένου ότι εφαρμόζεται ανεξάρτητα από τον τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται ο δικαιούχος. Πρόκειται για μέτρο που δεν έχει στόχο να απομακρύνει τις επιχειρήσεις από τον τόπο εγκατάστασής τους, αλλά να συμβάλει στον πλουτισμό μιας συγκεκριμένης γεωγραφικής ζώνης, πράγμα θεμιτό,

— η επένδυση της Ramondín στη Laguardia αποτελεί από κάθε άποψη «αρχική απένδυση», εφόσον πρόκειται για τη δημιουργία νέας εγκατάστασης με νέες γραμμές παραγωγής ή, άλλως πως, για διεύρυνση μιας ήδη υπάρχουσας επιχείρησης.

VI.2. **Συμβούλιο της Castilla-León**

(39) Το Συμβούλιο της Castilla-León επισημαίνει στις παρατηρήσεις του ότι η Ramondín μετέφερε τις εγκαταστάσεις της από τη Λα Ριόχα στην Άλαβα λόγω των κρατικών ενισχύσεων που προσέφερε η Αυτόνομη Περιφέρεια της Χώρας των Βάσκων και οι αρχές της Άλαβα.

(40) Το Συμβούλιο της Castilla-León επισημαίνει επίσης ότι οι εν λόγω φορολογικές ενισχύσεις συνιστούν κρατικές ενισχύσεις που δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά δεδομένου ότι:

— το κράτος έχει την ευθύνη, ανεξάρτητα από τον τοπικό φορέα που τις έχει εκδώσει,

— συνεπάγονται μείωση των φορολογικών επιβαρύνσεων που κανονικά οφείλει να αναλάβει η Ramondín,

— επηρεάζουν άμεσα τον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, πράγμα που αποκαλύπτεται από τα στοιχεία που περιέχονται στο επενδυτικό πρόγραμμα της Ramondín, καθώς και από την αναλυτική εξέταση της Επιτροπής στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ,

— πρόκειται για επιλεκτικά πλεονεκτήματα, δεδομένου ότι ευνοούν μια συγκεκριμένη επιχείρηση ή μία συγκεκριμένη παραγωγή, για τους ακόλουθους λόγους:

i) τα εν λόγω μέτρα είναι εφαρμοστέα μόνο λόγω του δεσμού που υφίσταται μεταξύ των υπόψη επιχειρήσεων και μιας περιοχής κράτους μέλους, σε αντίθεση με τις επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε άλλες περιοχές,

ii) η έκπτωση φόρου αποτελεί μέτρο που εμπεριέχει διάκριση, εφόσον: α) εξαρτάται από την πραγματοποίηση επένδυσης ελάχιστου ύψους 2 500 εκατ. ESP· β) η αρχή που τη χορηγεί δύναται να αποφασίσει ποιες επενδύσεις που υπερβαίνουν το εν λόγω ποσό μπορούν να λάβουν την έκπτωση, καθώς και τα όρια και τις προθεσμίες εφαρμογής της,

iii) η μείωση της φορολογητέας βάσης εμπεριέχει διάκριση, αφού μπορούν α επωφεληθούν μόνο οι νεοσύστατες επιχειρήσεις που πληρούν επιπλέον συγκεκριμένες προϋποθέσεις σχετικά με τις νέες επενδύσεις.

(41) Το Συμβούλιο της Castilla-León προσθέτει τα εξής:

— η ίδια η Επιτροπή ακολούθησε τις κατευθύνσεις αυτές στις αποφάσεις της 93/337/ΕΟΚ ([11]) και 1999/718/ΕΚ ([12]),

— η υφιστάμενη στην Ισπανία κατανομή αρμοδιοτήτων όσον αφορά τη φορολογία δεν μπορεί επ' ουδενί τρόπω να δικαιολογήσει το γεγονός ότι το κράτος μέλος αρνείται την κοινοτική πειθαρχία όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις. Όσον αφορά το τελευταίο αυτό σημείο, το Συμβούλιο της Castilla-León παραπέμπει στα συμπεράσματα του γενικού εισαγγελέα στις κοινές υποθέσεις C-400/97, C-401/97 και C-402/97 ([13]),

— τα ισπανικά δικαστήρια κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι εξεταζόμενες φορολογικές ενισχύσεις αποτελούν φορολογικά πλεονεκτήματα που θίγουν τον ανταγωνισμό και προκαλούν στρέβλωσή του, που συνεπάγεται στρέβλωση όσον αφορά την κατανομή των πόρων.

(42) Τέλος, το Συμβούλιο της Castilla-León υπενθυμίζει ότι τα εξεταζόμενα μέτρα εκτελέστηκαν χωρίς να πληρούται η υποχρέωση κοινοποίησης όπως ορίζει το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, πράγμα που τα καθιστά άκυρα.

VI.3. **Κυβέρνηση της Λα Ριόχα**

(43) Η κυβέρνηση της Λα Ριόχα ξεκινά επισημαίνοντας ότι η μεταφορά των εγκαταστάσεων της Ramondín από τη Λα Ριόχα στην Άλαβα υπαγορεύεται από τα οικονομικά και φορολογικά πλεονεκτήματα που προσφέρουν οι φορείς της επαρχίας της Άλαβα. Την πρόθεσή της να εκμεταλλευτεί τα εν λόγω πλεονεκτήματα η Ramondín κατέστησε ρητά γνωστή στην επιστολή της προς τον Πρόεδρο της Αυτόνομης Περιφέρειας της Λα Ριόχα, στις 5 Μαρτίου 1997 ([14]). Δεν μπορεί να ληφθούν υπόψη οι πολεοδομικοί λόγοι τους οποίους επικαλούνται οι αυτόνομες βασκικές αρχές ως αιτία της εν λόγω μεταφοράς, δεδομένου ότι η ανακατάταξη της χρήσης των γηπέδων δεν θα ισχύσει μέχρι το 2016, και κατά το ίδιο διάστημα θα αφήνει άθικτα τα κεκτημένα δικαιώματα. Εξάλλου, το τίμημα των γηπέδων στο Logroño δεν μπορεί να χαρακτηριστεί «απαγορευτικό», όπως διαβεβαιώνουν οι βασκικές αρχές.

(44) Όσον αφορά πιο συγκεκριμένα τις κρατικές ενισχύσεις, η κυβέρνηση της Λα Ριόχα σημειώνει τα εξής:

— σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθώς και σύμφωνα με την πάγια τακτική της Επιτροπής, οι εν λόγω ενισχύσεις συνιστούν κρατικές ενισχύσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, ανεξάρτητα από την αρχή που τις χορηγεί,

— η έννοια της κρατικής ενίσχυσης είναι υλική έννοια, ανεξάρτητη από τη μορφή που προσλαμβάνει η κρατική παρέμβαση· τα φορολογικά πλεονεκτήματα πληρούν το κριτήριο αυτό,

— τα φορολογικά πλεονεκτήματα συνεπάγονται οικονομικό πλεονέκτημα για τη Ramondín· τόσο η έκπτωση φόρου όσο και η μείωση της φορολογητέας βάσης έχουν ως στόχο και αποτέλεσμα να απαλλάξουν τη Ramondín από μέρος της φορολογικής επιβάρυνσης επί των κερδών της· το πλεονέκτημα αυτό δεν προσφέρει κανένα αντισταθμιστικό όφελος στη φορολογική αρχή. Η απώλεια φορολογικών εσόδων συνεπάγεται κατανάλωση κρατικών κεφαλαίων με τη μορφή φορολογικών δαπανών,

([11]) ΕΕ L 134 της 3.6.1993, σ. 25.
([12]) ΕΕ L 292 της 13.11.1999, σ. 1.
([13]) Δεν έχουν ακόμη δημοσιευθεί, αλλά υπάρχουν σε μη επίσημο κείμενο στις σελίδες Internet του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων: (http://curia.eu.int/es/jurisp/index.htm).
([14]) Στην εν λόγω επιστολή, η οποία αναφέρεται στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας (βλέπε υποσημείωση 1), ο διαχειριστής της Ramondín ενημέρωνε τον Πρόεδρο της Αυτόνομης Περιφέρειας της Λα Ριόχα ότι η Ramondín θα εγκατέλειπε ενδεχομένως τη Λα Ριόχα για να εγκατασταθεί στη Laguardia, λόγω των οικονομικών και φορολογικών πλεονεκτημάτων που προσέφερε η επαρχία της Álava, εκτός εάν η Λα Ριόχα της έκανε μία «επενδυτική προσφορά».

— οι εξεταζόμενες φορολογικές ενισχύσεις θίγουν τον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, στο βαθμό που η Ramondín ασκεί μία οικονομική δραστηριότητα που αποτελεί αντικείμενο ενδοκοινοτικών συναλλαγών· το παγκόσμιο εμπόριο καψυλλίων, και ιδίως καψυλλίων από κασσίτερο, στο οποίο η Ramondín κατέχει μερίδιο αγοράς της τάξεως του 40 %, βρίσκεται σε πλήρη άνθιση, ενώ πρόκειται εξάλλου για έναν άκρως ανταγωνιστικό κλάδο,

— τα εξεταζόμενα μέτρα πληρούν το κριτήριο της εξειδίκευσης, δεδομένου ότι πρόκειται για μέτρα οι αποδέκτες των οποίων μπορούν να προσδιοριστούν και η ανταγωνιστική τους θέση έχει βελτιωθεί,

— όσον αφορά την έκπτωση φόρου, η εν λόγω διάταξη, θεσπίζοντας ως ανώτατο όριο για την επένδυση το ποσό των 2 500 εκατ. ESP, επιτρέπει μόνο στους μεγάλους επενδυτές να επωφεληθούν από τη φορολογική έκπτωση κατά 45 %. Επιπλέον, επειδή πρόκειται για μέτρο που περιλαμβάνεται στην ετήσια οικονομική πράξη, η επένδυση πρέπει να πραγματοποιηθεί σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, πράγμα που παρέχει ευρεία διακριτική ευχέρεια στις βασκικές αρχές όσον αφορά τα συγκεκριμένα σχέδια. Η διακριτική αυτή εξουσία τους επιτρέπει επίσης να αποφασίσουν ποιο μέρος των επενδύσεων δύναται να τύχει της έκπτωσης φόρου και να καθορίσουν τις προθεσμίες και τους περιορισμούς που εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση,

— όσον αφορά τη μείωση της φορολογητέας βάσης, η εξειδίκευση του μέτρου οφείλεται στο γεγονός ότι από αυτό μπορούν να επωφεληθούν μόνο οι νεοσύστατες επιχειρήσεις που επενδύουν 80 εκατ. ESP και δημιουργούν δέκα νέες θέσεις απασχόλησης,

— τα δύο εξεταζόμενα φορολογικά μέτρα είναι επίσης κατά τόπο εξειδικευμένα, στο μέτρο που επωφελούνται από αυτά μόνον οι επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στην Άλαβα ή ασκούν δραστηριότητα στην Άλαβα, πράγμα που τις τοποθετεί σε πολύ ευνοϊκότερη θέση από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο υπόλοιπο έδαφος του κράτους μέλους,

— στο βαθμό που οι εξεταζόμενες φορολογικές ενισχύσεις εκτελέστηκαν χωρίς να πληρούται το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ είναι άκυρες,

— η αναλυτική αυτή εξέταση επιβεβαιώνεται από την κίνηση εκ μέρους της Επιτροπής της διαδικασίας του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ κατά έξι καθεστώτων φορολογικών ενισχύσεων στη Χώρα των Βάσκων, τα οποία προβλέπουν ενισχύσεις ανάλογες με εκείνες που χορηγήθηκαν υπέρ της Ramondín.

(45) Η κυβέρνηση της Λα Ριόχα αναφέρεται επίσης στο γεγονός ότι οι αυτόνομες βασκικές αρχές δικαιολογούν τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στη Ramondín λόγω της κατανομής των αρμοδιοτήτων που υφίσταται στην Ισπανία όσον αφορά τη φορολογία. Η κυβέρνηση της Λα Ριόχα αρνείται τη δυνατότητα αυτή και υπενθυμίζει ότι αυτή είναι και η θέση του γενικού εισαγγελέα στις προαναφερθείσες κοινές υποθέσεις C-400, C-401 και C-402/97, καθώς και η θέση της Επιτροπής. Σύμφωνα με την κυβέρνηση της Λα Ριόχα, η νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αποφαίνεται σαφώς ότι κάθε μέτρο που συνεπάγεται πλεονέκτημα που περιορίζεται στις επιχειρήσεις που επενδύουν σε μία συγκεκριμένη περιοχή του κράτους μέλους, αποφέρει στις εν λόγω επιχειρήσεις πλεονέκτημα το οποίο δεν δικαιολογείται από την οικονομία ή τη φύση του εκάστοτε φορολογικού συστήματος.

(46) Τέλος, η κυβέρνηση της Λα Ριόχα παραπέμπει σε μία δικαστική απόφαση του Ανώτατου Ισπανικού Δικαστηρίου η οποία ακυρώνει φορολογικά μέτρα ανάλογα εκείνων τα οποία έλαβε η Ramondín, διότι θεσπίζουν προνόμια φορολογικού χαρακτήρα τα οποία θίγουν τον ανταγωνισμό και συνεπάγονται στρέβλωση της κατανομής και της ελεύθερης κυκλοφορίας κεφαλαίων και εργαζομένων. Το σκεπτικό της εν λόγω απόφασης συναντάται σε δικαστική απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου της Χώρας των Βάσκων, η οποία κηρύσσει άκυρη την έκπτωση φόρου ύψους 45 % που εισήγαγε η Ιστορική Περιοχή της Άλαβα.

(47) Η Ισπανία δεν διατύπωσε κανένα σχόλιο στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν οι τρίτοι ενδιαφερόμενοι. Όσον αφορά τα αιτήματα τα οποία διατύπωσε η Ramondín, δηλαδή να έχει πρόσβαση στο φάκελο της υπόθεσης και να τύχει ακρόασης, η Επιτροπή επισημαίνει ότι παραλήπτης των αποφάσεων των σχετικών με τις κρατικές ενισχύσεις είναι το κράτος μέλος [βλέπε για παράδειγμα την απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 2ας Απριλίου 1998 στην υπόθεση C-367/95 ([15])]. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχείο η) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ ([16]) (νέο άρθρο 88), ο δικαιούχος της ενίσχυσης είναι «ενδιαφερόμενο μέρος». Το Πρωτοδικείο, επιβεβαιώνοντας τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, [απόφαση της 25ης Ιουνίου 1998, στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-371/94 και T-394/94, British Airways και λοιποί κατά Επιτροπής, αιτιολογική σκέψη 59 ([17])] αποφαίνεται ως εξής:

([15]) Συλλογή 1998, σ. I-1719.
([16]) ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.
([17]) Συλλογή 1998, σ. II-2405.

«Όσον αφορά, ειδικότερα, το καθήκον της Επιτροπής να ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι η δημοσίευση ανακοινώσεως στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* αποτελεί πρόσφορο μέσο γνωστοποιήσεως προς όλους τους ενδιαφερομένους της ενάρξεως μιας διαδικασίας (προπαρατεθείσα απόφαση Intermills κατά Επιτροπής, αιτιολογική σκέψη 17), διευκρινίζοντας συγχρόνως ότι "η ανακοίνωση αυτή αποβλέπει αποκλειστικά στο να συλλέξει η Επιτροπή από τους ενδιαφερομένους όλα τα στοιχεία που μπορούν να τη διαφωτίσουν στις μελλοντικές της ενέργειες" (απόφαση της 12ης Ιουλίου 1973, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή, τόμος 70/72, σ. 813, αιτιολογική σκέψη 19).»

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εκτιμά ότι τα δικαιώματα της Ramondín ως «ενδιαφερομένου» προστατεύονται απολύτως με τη δημοσίευση της απόφασης για την κίνηση της διαδικασίας και με την πρόσκληση που διατυπώνεται σε αυτήν και απευθύνεται στους «ενδιαφρομένους», να υποβάλουν τις ενδεχόμενες παρατηρήσεις τους.

VII. **ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ**

VII.1. **Επιχορήγηση στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΚΙΜΕΝ**

(48) Η μη επιστρεπτέα επιδότηση που καλύπτει το 8,55 % των επενδύσεων χορηγήθηκε στη Ramondín Cápsulas στο πλαίσιο του προαναφερθέντος προγράμματος ΕΚΙΜΕΝ, ενός καθεστώτος περιφερειακών ενισχύσεων εγκεκριμένου από την Επιτροπή. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η εν λόγω ενίσχυση καλυπτόταν από το γενικό καθεστώς και πληρούσε τους όρους που θεσπίζονται στην απόφαση έγκρισής του.

(49) Καταρχάς, πρέπει να διαπιστωθεί αν η εξεταζόμενη επένδυση αποτελεί «αρχική επένδυση» σύμφωνα με τις «Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα» ([18]). Πράγματι, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις μεταφοράς των εγκαταστάσεων της Ramondín από τη Λα Ριόχα στη Χώρα των Βάσκων, διατηρούσε αμφιβολίες για το κατά πόσο ήταν δυνατό να κριθεί το σύνολο της επένδυσης της Ramondín ως «αρχική επένδυση» σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν την αξιολόγηση των ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα ([19]).

(50) Σύμφωνα με τους κανόνες αυτούς, ως «αρχική επένδυση» νοείται «επένδυση σε πάγιο κεφάλαιο η οποία αφορά τη δημιουργία μιας νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας, τη διεύρυνση μιας ήδη υπάρχουσας επιχειρηματικής δραστηριότητας ή την έναρξη δραστηριότητας η οποία συνεπάγεται ουσιαστική αλλαγή του προϊόντος ή της διαδικασίας παραγωγής σε ήδη υπάρχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα» ([20]).

(51) Τούτο επιβεβαιώθηκε στην επιστολή της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1996, η οποία ενέκρινε το καθεστώς ΕΚΙΜΕΝ ([21]), όπου αναφερόταν ότι οι προβλεπόμενες ενισχύσεις προορίζονταν για τη χρηματοδότηση αρχικών επενδύσεων ή επενδύσεων που αφορούσαν τη διεύρυνση ή τον εκσυγχρονισμό των ήδη υφιστάμενων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, ενώ αποκλείονταν από την εφαρμογή του καθεστώτος οι επενδύσεις υποκατάστασης.

(52) Τα στοιχεία που διαβίβασαν οι ισπανικές αρχές επιβεβαιώνουν το γεγονός ότι η Ramondín αποφάσισε να ιδρύσει ένα νέο εργοστάσιο στη Laguardia, το οποίο δεν θα λειτουργεί συγχρόνως με το εργοστάσιο του Logroño. Αντιθέτως, το εργοστάσιο της Laguardia θα αντικαταστήσει εκείνο του Logroño. Επίσης, η Ramondín Cápsulas, η επιχείρηση που συστάθηκε πρόσφατα στην Άλαβα, ανέλαβε το σύνολο των βιομηχανικών δραστηριοτήτων της Ramondín.

(53) Η απόφαση μεταφοράς του εργοστασίου συνεπάγεται το κλείσιμο του εργοστασίου του Logroño και την έναρξη λειτουργίας του εργοστασίου της Laguardia. Η μεταφορά αυτή συνεπάγεται επίσης αύξηση της παραγωγικής ικανότητας, με την εισαγωγή νέων γραμμών, μεταξύ των οποίων και μιας νέας γραμμής ελασματοποιημένων φύλλων μολύβδου για την κατασκευή μπαταριών αυτοκινήτων.

(54) Όπως αναφέρθηκε στην αιτιολογική σκέψη 32, οι αυτόνομες βασκικές αρχές επιβεβαίωσαν το γεγονός ότι δόθηκε επιχορήγηση ύψους 150 εκατ. ESP (0,9 εκατ. ευρώ) υπέρ της Ramondín Cápsulas. Η Ramondín Cápsulas προέβλεπε τη δημιουργία 30 νέων θέσεων απασχόλησης που θα προστεθούν στις ήδη υφιστάμενες 300 που μεταφέρθηκαν από το Logroño στη νέα τοποθεσία της Laguardia.

([18]) Βλέπε υποσημείωση 9.
([19]) Βλέπε την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τα καθεστώτα ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα (ΕΕ C 31 της 3.2.1979, σ. 9). Βλέπε συγκεκριμένα το σημείο 18 στοιχείο α) του παραρτήματος που αφορά τον ορισμό της «αρχικής επένδυσης». Ο ορισμός αυτός περιλαμβάνεται στις «Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα». Βλέπε σημείο 4.4 του παραρτήματος των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών.
([20]) Βλέπε στοιχείο α) του σημείου 18 του παραρτήματος που αναφέρεται στην προηγούμενη υποσημείωση.
([21]) Βλέπε υποσημείωση 5.

(55) Βάσει των πληροφοριών που διαβίβασαν οι ισπανικές αρχές, η Επιτροπή εκτιμά ότι η επιχορήγηση πληρούσε τις διατάξεις του καθεστώτος EKIMEN, και συγκεκριμένα του άρθρου 10, και βρισκόταν εντός του απολύτου ορίου που θεσπίζει το άρθρο 12, δηλαδή 5 εκατ. ESP για κάθε νέα θέση απασχόλησης ([22]).

(56) Οι ισπανικές αρχές επιβεβαίωσαν επίσης το γεγονός ότι η επένδυση της Ramondín συνίσταται αφενός στη μεταφορά των εγκαταστάσεών της από το Logroño στη νέα εγκατάσταση στη Laguardia (Álava), και αφετέρου σε αύξηση της παραγωγικής ικανότητας μαζί με τη δημιουργία μιας νέας γραμμής για την κατασκευή ελασματοποιημένων φύλλων μολύβδου για μπαταρίες αυτοκινήτων. Κατά συνέπεια, μέρος της νέας εγκατάστασης θα χρησιμοποιηθεί μόνο για την επανεγκατάσταση του παλαιού εξοπλισμού. Τα στοιχεία του παρακάτω πίνακα (Ιούνιος 1999), φανερώνουν ότι η νέα επένδυση αντιστοιχεί στο 53,6 % της νέας εγκατάστασης:

Είδος επένδυσης	Νέα	Εκ μεταφοράς
Γήπεδο	194 076 000	
Κτίριο	1 471 483 000	
Εξοπλισμός	935 637 000	2 250 000 000
Σύνολο ESP	2 601 196 000	2 250 000 000
Σύνολο EUR	15 633 502	13 522 772

(57) Η βασική κυβέρνηση επιβεβαίωσε το γεγονός ότι για τον υπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών ελήφθη υπόψη μέρος μόνο της νέας επένδυσης, το οποίο αντιστοιχεί σε ποσό 1 754,666 εκατ. ESP (10,54 εκατ. ευρώ). Οι επιλέξιμες δαπάνες αντιστοιχούν στις δαπάνες που περιλαμβάνονται στη φορολογητέα βάση που χρησιμοποιήθηκε ως μοντέλο για τον υπολογισμό του καθαρού ισοδυνάμου επιχορήγησης (ΚΙΕ), δηλαδή γήπεδο, κτίριο και εξοπλισμός. Το ποσό της επιδότησης (0,9 εκατ. ευρώ) αντιστοιχεί στο 8,53 % (ακαθάριστο) των επιλέξιμων δαπανών, είναι δηλαδή κατά πολύ χαμηλότερο του ανώτατου περιφερειακού ορίου (25 % ΚΙΕ).

(58) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή εκτιμά ότι υπάρχουν στοιχεία που επιτρέπουν να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η επένδυση της Laguardia συνεπάγεται «τη διεύρυνση υφιστάμενης επιχειρηματικής δραστηριότητας» σύμφωνα με την παράγραφο 4.4 των «Κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα» ([23]).

(59) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή συνάγει το συμπέρασμα ότι η μη επιστρεπτέα επιδότηση που καλύπτει το 8,5 % των επιλέξιμων δαπανών χορηγήθηκε στη Ramondín Cápsulas σύμφωνα με τους όρους του εγκεκριμένου από την Επιτροπή προγράμματος περιφερειακών ενισχύσεων EKIMEN.

VII.2. **Πώληση γηπέδου στη Ramondín εκ μέρους της Álava Agencia de Desarrollo**

(60) Ο πρόεδρος της Αυτόνομης Περιφέρειας της Λα Ριόχα αναφέρει στην καταγγελία του ότι η Ramondín αγόρασε ένα οικόπεδο στη Laguardia με πλεονεκτικούς όρους.

([22]) «Άρθρο 10 — Μη επιστρεπτέα επιδότηση
Οι ενισχύσεις που χορηγούνται ως μη επιστρεπτέες επιδοτήσεις και μπορούν να ανέρχονται μέχρι το 25 % της επιλέξιμης επένδυσης διέπονται από τα ακόλουθα κριτήρια:
1. Θα χορηγηθεί επιδότηση γενικού χαρακτήρα ίση με το 10 % για τις επιλέξιμες δαπάνες της επένδυσης.
2. Επίσης στην περίπτωση στρατηγικών σχεδίων και επενδυτικών σχεδίων που συνεπάγονται τη σημαντική δημιουργία θέσεων απασχόλησης και δημιουργούν τουλάχιστον 50 θέσεις εργασίας και συνεπάγονται επενδύσεις αξίας τουλάχιστον 750 εκατ. ESP, το ανωτέρω ποσοστό θα αυξάνεται κατά 5 μονάδες.
3. Οι επιχειρήσεις το σχέδιο των οποίων εκτελείται σε περιοχή προτιμησιακού ενδιαφέροντος όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 του παρόντος διατάγματος θα λαμβάνουν πρόσθετη επιχορήγηση ίση με το 5 % των επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών.
4. Τέλος, το ποσοστό δύναται να αυξηθεί περαιτέρω κατά 5 μονάδες βάσει των ακόλουθων κριτηρίων:
— επίπεδο ένταξης του σχεδίου στη βιομηχανική βάση της Χώρας των Βάσκων,
— αν η επένδυση ανήκει σε έναν από τους στρατηγικούς τομείς για τη Χώρα των Βάσκων,
— ο αριθμός των δημιουργούμενων θέσεων απασχόλησης ανά σχέδιο.»
«Άρθρο 12 — Όρια, μέγιστο ποσό και συμβατότητα των ενισχύσεων
Το ανώτατο όριο μη επιστρεπτέας επιδότησης για ένα επενδυτικό σχέδιο θα ανέλθει σε 5 εκατ. ESP για κάθε δημιουργούμενη θέση απασχόλησης με εξαίρεση τα στρατηγικά σχέδια. Εξάλλου, το μέγιστο ποσό της επιδότησης δεν θα υπερβαίνει τα 4 000 εκατ. ESP. [...].»

([23]) Βλέπε υποσημείωση 9.

(61) Στην απάντησή τους στην αίτηση παροχής πληροφοριών, οι ισπανικές αρχές υπέβαλαν δύο πραγματογνωμοσύνες με ημερομηνία 16 Ιουνίου 1997 και 21 Ιουνίου 1997 αντίστοιχα, δηλαδή πριν από την πώληση του γηπέδου στη Ramondín τον Οκτώβριο του 1997 από τη δημόσια επιχείρηση Álava Agencia de Desarrollo.

(62) Η πρώτη εκτίμηση ορίζει τιμή 2 900 ESP/m² για ολόκληρη τη βιομηχανική ζώνη στην οποία βρίσκεται το γήπεδο το οποίο αγόρασε η Ramondín. Η δεύτερη ορίζει τιμή 2 500 ESP/m² για μια διαρρυθμισμένη έκταση γης, αναφέροντας ταυτόχρονα ρητά ότι πρόκειται για μία «καθαρά εμπορική» εκτίμηση ή εκτίμηση «της αγοράς».

(63) Στην «ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τα στοιχεία ενίσχυσης στις πωλήσεις γηπέδων και κτιρίων από τις δημόσιες αρχές» ([24]), η Επιτροπή απευθύνει συστάσεις προς τα κράτη μέλη, οι οποίες συνίστανται σε μία απλή διαδικασία για τις πωλήσεις γηπέδων και κτιρίων η οποία αποκλείει αυτομάτως κάθε στοιχείο κρατικής ενίσχυσης, δηλαδή την πώληση στο πλαίσιο μιας άνευ όρων προσφοράς. Εφόσον οι κρατικές αρχές δεν προβλέπουν την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία, πρέπει να πραγματοποιηθεί εκτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού από έναν ή περισσότερους ανεξάρτητους πραγματογνώμονες πριν λάβουν χώρα οι διαπραγματεύσεις της πώλησης, προκειμένου να καθοριστεί η αξία της αγοράς βάσει κοινά αποδεκτών δεικτών της αγοράς και κριτηρίων αξιολόγησης. Η τιμή που ορίζεται έτσι αντιπροσωπεύει την ελάχιστη τιμή αγοράς που μπορεί να γίνει αποδεκτή χωρίς να υπάρχει υπόνοια κρατικής ενίσχυσης.

(64) Βάσει της προαναφερθείσας ανακοίνωσης ([25]), η Επιτροπή εκτιμά ότι οι εν λόγω εκτιμήσεις πραγματοποιήθηκαν από δύο ανεξάρτητους πραγματογνώμονες στοιχείων του ενεργητικού πριν λάβουν χώρα οι διαπραγματεύσεις της πώλησης και ότι οι αξίες τις οποίες καθόρισαν οι εν λόγω πραγματογνώμονες επιτρέπουν να καθοριστεί η αξία της αγοράς βάσει κοινά αποδεκτών δεικτών της αγοράς και κριτηρίων αξιολόγησης.

(65) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι το τίμημα που κατέβαλε η Ramondín (2 500 ESP/m²) τον Οκτώβριο του 1997 βρίσκεται εντός της ζώνης (2 500-2 900 ESP/m²) που καθορίστηκε από δύο μελέτες που πραγματοποίησαν δύο ανεξάρτητοι πραγματογνώμονες πριν από την ημερομηνία της εν λόγω πώλησης. Βάσει αυτού, η Επιτροπή συνάγει ότι η τιμή αυτή αντιπροσωπεύει την ελάχιστη τιμή αγοράς που μπορεί να γίνει αποδεκτή χωρίς να υπάρξουν υπόνοιες κρατικής ενίσχυσης.

(66) Ως εκ τούτου, δεν διαπιστώθηκε κανένα στοιχείο κρατικής ενίσχυσης στην πώληση από την Álava Agencia de Desarrollo στη Ramondín γηπέδου εμβαδού 55 050 m² στη βιομηχανική ζώνη της Καζαμπλάνκα στη Laguardia (Álava) στην τιμή των 2 500 ESP/m².

VII.3. **Η έκπτωση φόρου ύψους 45 % επί του ποσού των επενδύσεων και η μείωση της φορολογητέας βάσης για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις**

(67) Πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι οι φορολογικές σχέσεις μεταξύ του κράτους και της Χώρας των Βάσκων ρυθμίζονται βάσει της οικονομικής συμφωνίας που θεσπίστηκε με το νόμο αριθ. 12/1981, της 13ης Μαΐου 1981, όπως τροποποιήθηκε αργότερα από το νόμο αριθ. 38/1997, της 4ης Αυγούστου 1997. Στο πλαίσιο της συμφωνίας αυτής, το Επαρχιακό Συμβούλιο της Άλαβα μπορεί, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να διατηρήσει, να θεσπίσει και να ρυθμίσει το φορολογικό καθεστώς στην εν λόγω περιοχή, εξαιρουμένων των φόρων που σχετίζονται με τα τελωνεία, τα φορολογικά μονοπώλια και τα οινοπνευματώδη, οι οποίοι εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα του κράτους ([26]). Βάσει των εξουσιών που της παρέχει η οικονομική συμφωνία, η κυβέρνηση της Άλαβα θέσπισε ένα σύστημα φορολογικών ενισχύσεων για επενδύσεις στο πλαίσιο της φορολογίας των εταιρειών. Αποδέκτες των ενισχύσεων είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ασκούν οικονομικές δραστηριότητες στην εν λόγω περιοχή.

(68) Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι φορολογικά μέτρα παρόμοια με τα εξεταζόμενα στην παρούσα απόφαση (έκπτωση φόρου και μείωση της φορολογητέας βάσης) έχουν χαρακτηριστεί ασύμβατα με την κοινή αγορά στην απόφαση 1999/718/ΕΚ της Επιτροπής ([27]) (Daewoo Electronics Manufacturing Espana SA), η οποία κοινοποιήθηκε στις ισπανικές αρχές με επιστολή της 15ης Μαρτίου 1999.

VII.3.1. *Έκπτωση φόρου*

(69) Όσον αφορά την έκπτωση φόρου που χορηγήθηκε στη Ramondín, το κείμενο της έκτης πρόσθετης διάταξης του επαρχιακού νόμου (Norma Foral) σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της επαρχίας για το 1995 (επαρχιακός νόμος αριθ. 22/1994 της 20ής Δεκεμβρίου 1994) έχει ως εξής:

([24]) Βλέπε υποσημείωση 10.
([25]) Βλέπε υποσημείωση 10.
([26]) Βλέπε άρθρο 6 της οικονομικής συμφωνίας, με τη μορφή που διατυπώνεται στο νόμο αριθ. 38/1997 της 4ης Αυγούστου 1997.
([27]) Βλέπε υποσημείωση 12.

«Οι επενδύσεις σε νέα υλικά πάγια στοιχεία που πραγματοποιήθηκαν από την 1η Ιανουαρίου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1995 και υπερβαίνουν τα 2 500 εκατ. ESP, σύμφωνα με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Άλαβα θα επωφεληθούν από έκπτωση φόρου ίση με το 45 % του ποσού της επένδυσης που καθορίζει η τελευταία, η οποία εφαρμόζεται στο τελικό ποσό του οφειλόμενου φόρου.

Η έκπτωση που δεν εφαρμόζεται λόγω της ανεπάρκειας του τελικού ποσού του οφειλόμενου φόρου, μπορεί να εφαρμοστεί κατά τα επόμενα εννέα έτη μετά το έτος κατά το οποίο εκδόθηκε η απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Άλαβα.

Η απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Άλαβα ορίζει τις προθεσμίες και τους περιορισμούς που ισχύουν σε κάθε περίπτωση.

Τα πλεονεκτήματα που παραχωρούνται με την παρούσα διάταξη είναι ασυμβίβαστα με οποιοδήποτε άλλο φορολογικό πλεονέκτημα υφιστάμενο λόγω των ίδιων επενδύσεων.

Το Επαρχιακό Συμβούλιο της Άλαβα (Diputacion Foral de Álava) ορίζει επίσης τη διάρκεια της επενδυτικής διαδικασίας που δύναται να περιλαμβάνει τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται κατά το στάδιο προπαρασκευής του σχεδίου στο οποίο βασίζονται οι επενδύσεις.»

(70) Η διάταξη αυτή διατηρήθηκε σε ισχύ το 1996 μέσω του προϋπολογισμού του έτους αυτού (επαρχιακός νόμος αριθ. 33/1995), όπως τροποποιήθηκε από το νέο νόμο για τη φορολογία των εταιρειών (επαρχιακός νόμος αριθ. 24/1996, που κατήργησε την αναφορά στα εννέα έτη της παραγράφου 2) και για το 1997 μέσω του προϋπολογισμού του ίδιου έτους (επαρχιακός νόμος αριθ. 31/1996). Η έκπτωση φόρου ύψους 45 % επί του ποσού των επενδύσεων συμπεριλήφθηκε με τροποποιημένη μορφή στους προϋπολογισμούς των ετών 1998 και 1999 (επαρχιακοί νόμοι αριθ. 33/1997 της 19ης Δεκεμβρίου 1998 και αριθ. 36/1998 της 17ης Δεκεμβρίου 1998 αντίστοιχα).

(71) Η αρχή του ασυμβίβαστου με την κοινή αγορά και οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 87 ισχύουν για ενισχύσεις «υπό οποιαδήποτε μορφή», και ιδίως για ορισμένα φορολογικά μέτρα.

(72) Ένα μέτρο χαρακτηρίζεται ως ενίσχυση όταν πληροί σωρευτικά τα τέσσερα κριτήρια που προβλέπει το άρθρο 87 της συνθήκης ΕΚ, τα οποία αναπτύσσονται στη συνέχεια.

(73) Πρώτον, το μέτρο πρέπει να παρέχει στους δικαιούχους ένα πλεονέκτημα το οποίο τους απαλλάσσει από ένα μέρος των επιβαρύνσεων που κανονικά βαρύνουν τον προϋπολογισμό τους. Ένα πλεονέκτημα αυτού του είδους μπορεί να παραχωρηθεί μέσω της μείωσης των φορολογικών επιβαρύνσεων της επιχείρησης υπό διάφορες μορφές και ιδίως μέσω της μερικής ή ολικής μείωσης του ποσού του φόρου.

(74) Η εν λόγω έκπτωση φόρου ύψους 45 % πληροί ασφαλώς το κριτήριο αυτό, κατά το μέτρο που η Ramondín χάρη στην έκπτωση αυτή επωφελείται από μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης ίση με το 45 % του ποσού της επένδυσης που ορίζει η επαρχιακή κυβέρνηση. Πρέπει να σημειωθεί ότι το εν λόγω μέτρο έκπτωσης φόρου μπορεί να εφαρμοστεί χωρίς χρονικό περιορισμό μετά το πρώτο έτος κατά το οποίο η εταιρεία επωφελείται από αυτό.

(75) Δεύτερον, το πλεονέκτημα πρέπει να χορηγείται από το κράτος ή με κρατικούς πόρους. Η απώλεια φορολογικών εσόδων ισοδυναμεί με ανάλωση κρατικών πόρων υπό μορφή φορολογικών δαπανών ([28]). Το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις ενισχύσεις που χορηγούν τοπικοί και περιφερειακοί φορείς των κρατών μελών. (Βλέπε απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Οκτωβρίου 1987, στην υπόθεση 248/84, Γερμανία κατά Επιτροπής) ([29]). Εξάλλου, η κρατική παρέμβαση μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω φορολογικών διατάξεων νομικής, κανονιστικής ή διοικητικής φύσεως, καθώς και μέσω πρακτικών της φορολογικής αρχής.

(76) Η έκπτωση φόρου που χορηγήθηκε στη Ramondín απορρέει από το συνδυαστικό αποτέλεσμα ενός δημοσιονομικού μέτρου φορολογικού χαρακτήρα και μιας ad hoc απόφασης (απόφαση αριθ. 738/1997 της 21ης Οκτωβρίου 1997), που αμφότερες καταλογίζονται σε μια δημόσια αρχή, εν προκειμένω το Επαρχιακό Συμβούλιο της Άλαβα.

(77) Τρίτον, το επίμαχο μέτρο πρέπει να επηρεάζει τον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Το κριτήριο αυτό προϋποθέτει ότι ο αποδέκτης ασκεί μια οικονομική δραστηριότητα, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος του ή του τρόπου χρηματοδότησής του. Κατά την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, για τους σκοπούς της διάταξης αυτής, η προϋπόθεση του επηρεασμού του εμπορίου πληρούται εφόσον η αποδέκτρια επιχείρηση ασκεί οικονομική δραστηριότητα που αποτελεί αντικείμενο των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών.

([28]) Σχετικά με την έννοια της «φορολογικής δαπάνης», βλέπε «Dépenses fiscales. Expériences recentes», OCDE, Paris, 1996. Βλέπε επίσης: Stanley and Surrey, «Tax incentives as a Device for Implementing Government Policy: A Comparison with Direct Government Expenditures», Harvard Law Review, τόμος 83, αριθ. 4, σ. 705-738.

([29]) Συλλογή 1987, σ. 4013.

(78) Έχει ήδη καταδειχθεί ότι η Ramondín ασκεί οικονομική δραστηριότητα που αποτελεί αντικείμενο των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών και μάλιστα σε έναν άκρως ανταγωνιστικό τομέα.

(79) Τέλος, το μέτρο πρέπει να είναι ειδικό ή επιλεκτικό, δηλαδή να ευνοεί «ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένους κλάδους παραγωγής». Ο χαρακτήρας αυτός του επιλεκτικού πλεονεκτήματος μπορεί να απορρέει τόσο από μια παρέκκλιση από τις φορολογικές διατάξεις νομικής, κανονιστικής ή διοικητικής φύσεως, όσο και από την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας της φορολογικής αρχής. Στην προκειμένη περίπτωση, ο επιλεκτικός χαρακτήρας απορρέει κυρίως από την πολύ ευρεία διακριτική εξουσία που διαθέτει η αρχή κατά τη χορήγηση της εν λόγω έκπτωσης φόρου.

(80) Σχετικά με την τελευταία περίπτωση, το Δικαστήριο έκρινε στην υπόθεση Kimberly Clark Sopalin ([30]) (απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Σεπτεμβρίου 1996 στην υπόθεση C-241/94, Γαλλία κατά Επιτροπής) ότι, όταν ο φορέας που χορηγεί ένα πλεονέκτημα διαθέτει διακριτική εξουσία που του παρέχει τη δυνατότητα να διαφοροποιεί τη χρηματοδοτική του παρέμβαση σε συνάρτηση με διάφορα στοιχεία όπως είναι, ιδίως, η επιλογή των δικαιούχων, το ύψος της χρηματοδοτικής παρέμβασης και οι συνθήκες —χρονικές ή άλλες— υπό τις οποίες πραγματοποιείται η σχετική παρέμβαση, καθώς και η ανανέωση ή μη της ισχύος των μέτρων αυτών από το ένα έτος στο επόμενο, οι συνθήκες υπό τις οποίες πραγματοποιείται η παρέμβαση ενδέχεται να θέσουν ορισμένες επιχειρήσεις σε πλεονεκτικότερη θέση έναντι άλλων και, συνεπώς, να πληρούνται οι προϋποθέσεις για την ύπαρξη ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

(81) Η επαρχιακή κυβέρνηση της Άλαβα, κατά το χρόνο έκδοσης της απόφασης της 21ης Οκτωβρίου 1997, διέθετε, δυνάμει των ανωτέρω διατάξεων, διακριτική εξουσία για να καθορίσει ποιες επενδύσεις σε πάγια ενσώματα περιουσιακά στοιχεία, ύψους άνω των 2 500 εκατ. ESP, θα μπορούσαν να επωφεληθούν από την έκπτωση φόρου, ώστε να αποφασιστεί το ποσό των επενδύσεων επί του οποίου θα μπορούσε να εφαρμοστεί έκπτωση κατά 45 % και να καθοριστούν οι προθεσμίες και τα ανώτατα όρια σε κάθε περίπτωση.

(82) Το κείμενο της απόφασης της 21ης Οκτωβρίου 1997 με την οποία χορηγήθηκε η έκπτωση φόρου στη Ramondín αναφέρει ότι η εν λόγω έκπτωση αντιστοιχεί στο 45 % επένδυσης ύψους 3 857 εκατ. ESP. Πρόκειται για τις ακόλουθες επενδύσεις:

Είδος επένδυσης	Ποσό
Γήπεδο	137 000 000
Κτίριο	471 000 000
Εξοπλισμός	3 249 000 000
Σύνολο ESP	3 857 000 000
Σύνολο EUR	23 181 036

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαβίβασαν οι ισπανικές αρχές, οι εν λόγω επενδύσεις δεν είναι οι ίδιες με εκείνες που ελήφθησαν υπόψη για τη χορήγηση επιδότησης στη Ramondín Cápsulas στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΚΙΜΕΝ. Στην ίδια απόφαση διευκρινίζεται ότι η έκπτωση φόρου μπορεί να εφαρμοστεί χωρίς χρονικό περιορισμό. Συνεπώς, δεν είναι δυνατό να υπολογιστεί με ακρίβεια η ένταση της. Βάσει των προβλέψεων των κερδών που περιλαμβάνονται στο επιχειρηματικό πρόγραμμα της Ramondín, η ένταση της φορολογικής έκπτωσης ανέρχεται σε 34,7 % ΚΙΕ, ένταση η οποία υπερβαίνει κατά πολύ το ανώτατο περιφερειακό όριο του 25 % ΚΙΕ. Εν πάση περιπτώσει, το Επαρχιακό Συμβούλιο της Άλαβα επιφυλάσσεται του δικαιώματος να καθορίζει για κάθε οικονομικό έτος το ύψος της έκπτωσης φόρου σε συνάρτηση με τις πραγματοποιούμενες επενδύσεις.

(83) Επίσης, το κείμενο της απόφασης του Περιφερειακού Συμβουλίου της Άλαβα της 21ης Οκτωβρίου 1997 ορίζει τα εξής όσον αφορά την επένδυση της Ramondín:

([30]) Συλλογή 1996, σ. I-4551.

«[…] είναι δυνατό να συγκεκριμενοποιηθούν οι φορολογικές εκπτώσεις που εφαρμόζονται στην επένδυση […] με το ακόλουθο κριτήριο:

— Προθεσμία: Χωρίς όριο

— Όροι εφαρμογής της φορολογικής έκπτωσης: Εκατό τοις εκατό του ποσού

— Ποσοστό: 45 % της υπό εκτέλεση επένδυσης

[...].»

(84) Η έκφραση «να συγκεκριμενοποιηθούν οι φορολογικές εκπτώσεις», στο πλαίσιο μιας διάταξης που επιτρέπει στην αρχή:

— «να καθορίσει» το ποσό επί του οποίου δύναται να εφαρμοστεί η έκπτωση του 45 % καθώς και τη διάρκεια διεξαγωγής της επένδυσης που θα μπορεί να περιλαμβάνει επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν στη φάση προπαρασκευής του σχεδίου, και

— «να ορίζει» τις προθεσμίες και τους περιορισμούς που εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση,

μπορεί να ερμηνευτεί μόνο ως πράξη εφαρμογής διακριτικής εξουσίας που σκοπό έχει να «συγκεκριμενοποιήσει» το περιεχόμενο της φορολογικής έκπτωσης.

(85) Για τα λοιπά, μπορεί να αναφερθεί ενδεικτικά η απόφαση αριθ. 76/99 του Ανώτατου Δικαστηρίου της Χώρας των Βάσκων, της 29ης Ιανουαρίου 1999, στην υπόθεση 908/98, Δημόσια Διοίκηση κατά Γενικών Συμβουλίων της Guipúzcoa [31], η οποία ακυρώνει διάταξη που επιτρέπει στις αρχές τις Ιστορικής Περιοχής της Guipúzcoa να χορηγήσουν έκπτωση φόρου ίση με 45 %. Η εν λόγω διάταξη περιέχει διατύπωση ανάλογη με εκείνη που αφορά την εξεταζόμενη έκπτωση φόρου στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης. Στο αιτιολογικό της απόφασής του, το Ανώτατο Δικαστήριο της Χώρας των Βάσκων αναφέρει τα ακόλουθα σχετικά με τη νομική διάταξη που επιτρέπει τη χορήγηση φορολογικών εκπτώσεων:

«[Η εν λόγω διάταξη] προβλέπει έκπτωση φόρου ίση με το 45 % του ποσού της επένδυσης το οποίο αποφασίζει η επαρχιακή κυβέρνηση, απομονώνοντας το πλεονέκτημα, όχι μόνο ως προς το ποσό, αλλά και ως προς τους ενδεχόμενους αποδέκτες οι οποίοι επαφίενται στη διακριτική ευχέρεια της φορολογικής αρχής, σε αντίθεση με όσα ορίζονται στο άρθρο 7 του γενικού δημοσιονομικού νόμου, βάσει του οποίου η άσκηση του δικαιώματος έκδοσης κανονισμών, καθώς και οι πράξεις διαχείρισης στο φορολογικό τομέα, αποτελούν νομοθετικά κατοχυρωμένη δραστηριότητα, και κατά παράβαση της αρχής της ασφάλειας του δικαίου η οποία διακηρύσσεται στο άρθρο 9 του ισπανικού Συντάγματος.»

(86) Τέλος, η αναλυτική εξέταση της Επιτροπής ενισχύεται ακόμη περισσότερο από το έγγραφο της βασκικής κυβέρνησης «Política Industrial. Marco General de Actuación 1996-1999». Το έγγραφο αυτό αναφέρει τα εξής:

«[...] οι φορολογικές πολιτικές είναι απαραίτητες για την ενίσχυση της οικονομικής προόδου και επίσης για την ενθάρρυνση των βιομηχανικών σχεδίων που επενδύουν στη βιομηχανική ανάπτυξη της Χώρας [των Βάσκων]» (σελίδα 131).

(87) Στο ίδιο έγγραφο, στο κεφάλαιο με τίτλο «Όργανα φορολογικής πολιτικής», αναφέρονται τα εξής:

«[...] η φορολογική αυτονομία που απολαμβάνουμε (στη Χώρα των Βάσκων) μπορεί να μας οδηγήσει επίσης στην αναζήτηση δημιουργικών μορφών "ειδικά προσαρμοσμένων φορολογικών μέτρων" για παράδειγμα για προτιμησιακά σχέδια ή για την παροχή φορολογικών κινήτρων σε άλλες επιχειρήσεις» (σελίδα 133).

(88) Δεύτερον, παρότι ο διακριτικός χαρακτήρας της έκπτωσης φόρου αρκεί για να την κατατάξει στα ειδικά μέτρα, και κατά συνέπεια στις κρατικές ενισχύσεις, η Επιτροπή εκτιμά ότι το ελάχιστο απαιτούμενο ποσό της επένδυσης (2 500 εκατ. ESP) που επιτρέπει την πρόσβαση στην έκπτωση είναι αρκετά υψηλό έτσι ώστε να περιορίσει στην πράξη τη δυνατότητα εφαρμογής της έκπτωσης φόρου στις επενδύσεις εκείνες που συνεπάγονται την κινητοποίηση σημαντικών οικονομικών πόρων, ενώ δεν δικαιολογείται από τη φύση ή το γενικό καθεστώς του φορολογικού συστήματος στο οποίο λαμβάνει χώρα η παρέκκλιση. Στην προκειμένη περίπτωση, η Ισπανία δεν πρόβαλε κανένα επιχείρημα που θα επέτρεπε να δικαιολογηθεί σύμφωνα με τη λογική του φορολογικού συστήματος το γεγονός ότι μόνον οι μεγάλες επιχειρήσεις είναι επιλέξιμες για την έκπτωση φόρου.

[31] Δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί.

(89) Ο αποδέκτης της ενίσχυσης επεσήμανε ότι το γεγονός ότι το εν λόγω φορολογικό μέτρο ορίζει κατώφλιο 2 500 εκατ. ESP δεν του προσδίδει επιλεκτικό χαρακτήρα, αφού ο περιορισμός δικαιολογείται από το στόχο της προσέλκυσης μεγάλων επιχειρήσεων στην Άλαβα, οι οποίες θα αποφέρουν περισσότερα έσοδα από τις μικρές επιχειρήσεις. Το σημείο αυτό πρέπει να σχολιαστεί περαιτέρω.

(90) Η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι όλες οι διαφορές όσον αφορά τη μεταχείριση μεταξύ ομάδων οικονομικών παραγόντων αποτελούν κρατική ενίσχυση. Κατά την εξέταση των φορολογικών συστημάτων και των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και των άλλων κανόνων που επηρεάζουν το κόστος των επιχειρήσεων, παρατηρείται ότι οι νομικές διατάξεις που διέπουν σε κάθε κράτος μέλος τις εν λόγω παρεμβάσεις δεν περιορίζονται στη θέσπιση ενιαίων μέτρων αντιθέτως, περιλαμβάνουν μέτρα που διαφοροποιούνται από το κοινό καθεστως και εφαρμόζονται συγκεκριμένα σε ορισμένες κατηγορίες επιχειρήσεων. Το γεγονός αυτό επιβάλλει να υπάρξει διάκριση μεταξύ:

— των διαφοροποιήσεων που δεν αποτελούν παρεκκλίσεις ([32]) του κοινού καθεστώτος, αλλά προκύπτουν μάλλον από την εφαρμογή, σε ειδικές περιπτώσεις, των ίδιων αρχών που διέπουν τους κοινούς κανόνες, και

— της διαφοροποιημένης μεταχείρισης η οποία, παρέχοντας εύνοια σε ορισμένες επιχειρήσεις, απομακρύνεται από την εσωτερική λογική του κοινού καθεστώτος.

(91) Το Δικαστήριο έχει ήδη θεσπίσει τη διάκριση αυτή στην απόφασή του της 2ας Ιουλίου 1974 στην υπόθεση 173/73, Ιταλία κατά Επιτροπής ([33]):

> «Πρέπει να συναχθεί ότι η μερική απαλλαγή των κοινωνικών επιβαρύνσεων που περιλαμβάνονται στα οικογενειακά επιδόματα και επιβαρύνουν τους επιχειρηματίες του κλάδου της κλωστοϋφαντουργίας αποτελούν μέτρο που σκοπό έχει να απαλλάξει εν μέρει τις επιχειρήσεις ενός ορισμένου βιομηχανικού τομέα από τις οικονομικές επιβαρύνσεις που απορρέουν από τη φυσιολογική εφαρμογή του γενικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, χωρίς η εν λόγω απαλλαγή να δικαιολογείται από τη φύση ή την οικονομία του συστήματος.» (αιτιολογική σκέψη 33) (μη επίσημη μετάφραση).

(92) Η ερμηνεία αυτή του Δικαστηρίου επιτρέπει, αντιθέτως, να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η διαφοροποιημένη μεταχείριση ορισμένων οικονομικών παραγόντων που θα δικαιολογείτο από τη φύση ή την οικονομία του συστήματος θα επέτρεπε στο εξεταζόμενο μέτρο να μη συμμορφώνεται με τα άρθρα 87, 88 και 89 της συνθήκης ΕΚ.

(93) Η Επιτροπή εκτιμά σχετικά ότι «η φύση ή η οικονομία του συστήματος» δεν μπορεί να αφορά απλώς την επίτευξη ενός στόχου που επιθυμεί να επιτύχει η αρχή μέσω της διαφοροποιημένης μεταχείρισης μιας ομάδας οικονομικών παραγόντων, αφού στην περίπτωση αυτή θα αρκούσε να γίνει αναφορά σε ένα συγκεκριμένο στόχο οικονομικής πολιτικής προκειμένου να παρακαμφθεί η συμμόρφωση στα άρθρα 87, 88 και 89 της συνθήκης ΕΚ. Με άλλα λόγια, η δικαιολόγηση της διαφοροποιημένης μεταχείρισης βάσει της φύσης ή της οικονομίας του συστήματος δεν μπορεί να γίνει με την αναφορά σε εξωτερικούς στόχους, αλλά πρέπει να καταδειχθεί μέσω της συνοχής των εξεταζόμενων μέτρων με την εσωτερική λογική του συστήματος.

(94) Ο γενικός εισαγγελέας Ruiz Jarabo στα συμπεράσματα της 17ης Σεπτεμβρίου 1998, στην υπόθεση C-6/97, Ιταλία κατά Επιτροπής ([34]), ανέφερε τα εξής:

> «... μπορεί μερικές φορές να είναι δύσκολο να χαραχθεί η διαχωριστική γραμμή μεταξύ των μέτρων που μπορούν να συνιστούν δημόσιες επιδοτήσεις και των μέτρων που εμπίπτουν στη γενική φορολογική οικονομία του κράτους. Κάθε σύστημα φορολογικού ευεργετήματος έχει ως αποτέλεσμα την απαλλαγή ενός συνόλου ή μιας κατηγορίας φορολογουμένων από τις υποχρεώσεις που συνεπάγεται το κοινό σύστημα. Οι απαλλαγές αυτές (18) έχουν συνήθως ως πηγή εμπνεύσεως σκοπούς διαφορετικούς από αυτό που θα πρέπει να αποκαλείται πρωταρχικές φορολογικές επιταγές (19). Ανταποκρίνονται, παραδείγματος χάρη, σε κοινωνικές επιταγές, σε επιταγές βιομηχανικής ή περιφερειακής αναπτύξεως ή και σε παρόμοιους σκοπούς. Από λειτουργικής απόψεως ομοιάζουν, στο μέτρο αυτό, προς τις άμεσες ενισχύσεις που χορηγούν τα κράτη μέλη και οι οποίες, καταρχήν, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως τέτοιες για τους σκοπούς του άρθρου 92 της συνθήκης ΕΚ. Σε μια τέτοια περίπτωση, εναπόκειται στο κράτος μέλος που τις καθιερώνει να αποδείξει ότι αποτελούν, αντιθέτως, αυτό που συνήθως αποκαλείται "μέτρα γενικού χαρακτήρα" τα οποία, καθεαυτά, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 92. Προς το σκοπό αυτό, το κράτος πρέπει να αποδείξει από ποια εσωτερική λογική του συστήματος διέπονται τα μέτρα αυτά, λογική που θα πρέπει, προφανώς να είναι άσχετη προς κάθε πρόθεση βελτιώσεως των συνθηκών ενός κλάδου σε σχέση με τους αλλοδαπούς του ανταγωνιστές...» (αιτιολογική σκέψη 27).

([32]) Συμπεράσματα του Γενικού Εισαγγελέα Darmon στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-72/91 και C-73/91, Sloman Neptun, Συλλογή 1993, σ. I-887, αιτιολογική σκέψη 58.
([33]) Συλλογή 1974, σ. 709.
([34]) Δεν έχουν ακόμη δημοσιευτεί, αλλά υπάρχουν σε μη επίσημο κείμενο στις σελίδες Internet του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων: (http://curia.eu.int/es/jurisp/index.htm).

(95) Ο γενικός εισαγγελέας La Pérgola επαναλαμβάνει την ίδια αυτή ιδέα στα συμπεράσματά του της 12ης Νοεμβρίου 1998 στην υπόθεση C-75/97, Βέλγιο κατά Επιτροπής ([34]):

> «[...] Με άλλα λόγια, μπορούν οι παρεκκλίσεις ή τροποποιήσεις που επέρχονται με τα επίδικα μέτρα στο υφιστάμενο γενικό σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως, το οποίο αφήνουν άθικτο κατά τα λοιπά, να θεωρηθούν ότι δικαιολογούνται αντικειμενικώς από την οικονομία και τη φύση αυτού του συστήματος του κοινού δικαίου, ενόψει της εσωτερικής λογικής του, ή ανταποκρίνονται στον μοναδικό στόχο να ευνοηθούν αυθαιρέτως συγκεκριμένες επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις ειδικών τομέων (9). Κατ' εμέ, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι το μέτρο είναι γενικό, όταν σκοπεί στη διασφάλιση της ισότητας μεταξύ των επιχειρηματιών. Η γενική αρχή της ίσης μεταχειρίσεως προκύπτει από το άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, το οποίο απαγορεύει ειδικώς τα μέτρα με τα οποία το κράτος ευνοεί ορισμένες επιχειρήσεις ή κλάδους παραγωγής σε βάρος των άλλων επιχειρήσεων που ανήκουν στην ίδια κατηγορία αποδεκτών και επί των οποίων θα μπορούσαν να εφαρμοστούν. Ένα μέτρο αυτού του είδους εξακολουθεί να υπόκειται στο σύστημα των ενισχύσεων, διότι —δημιουργώντας αδικαιολόγητες διακρίσεις, μάλιστα δε ρητώς απαγορευόμενες από τη συνθήκη— δεν αντιστοιχεί, αλλά αντιφάσκει προς το κριτήριο του γενικού μέτρου, το οποίο η προσφεύγουσα κυβέρνηση ζητεί να ληφθεί υπόψη από το Δικαστήριο.» (αιτιολογική σκέψη 8).

(96) Το Δικαστήριο επανέλαβε τέλος το επιχείρημα αυτό στην ίδια υπόθεση στην αποφασή του της 17ης Ιουνίου 1999 ([35]):

> «Συνεπώς, το σχέδιο Maribel bis/ter, το οποίο επιδιώκει την επίτευξη σκοπών αναγομένων στην πολιτική της απασχολήσεως με μσα τα οποία συνεπάγονται άμεσο όφελος μόνο για την ανταγωνιστικότητα των επωφελουμένων επιχειρήσεων που ανήκουν σε ορισμένους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, δεν δικαιολογείται από τη φύση και την οικονομία του ισχύοντος στο Βέλγιο συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως.» (αιτιολογική σκέψη 39).

(97) Λόγω του υψηλού κατωφλίου ύψους 2 500 εκατ. ESP, μόνον οι μεγάλοι επενδυτές μπορούν να επωφεληθούν από τη έκπτωση φόρου. Αν ληφθεί υπόψη το γεγονός αυτό, συνάγεται ότι αυτή η διαφορά φορολογικής μεταχείρισης ανταποκρίνεται σε ένα στόχο που είναι ξένος με την εσωτερική λογική του φορολογικού συστήματος και επομένως δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από τη φύση ή την οικονομία του συστήματος αυτού. Η εν λόγω διαφορά μεταχείρισης προσδίδει στην έκπτωση φόρου το χαρακτήρα ειδικού μέτρου και από κοινού με τα άλλα στοιχεία που προαναφέρθηκαν οδηγεί στο χαρακτηρισμό του μέτρου ως ενίσχυσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

(98) Τρίτον, η Επιτροπή εκτιμά ότι ο προσωρινός (ετήσιος) χαρακτήρας του μέτρου στην πραγματικότητα παρέχει την ευχέρεια στις αρχές να χορηγήσουν την έκπτωση φόρου σε ορισμένες μόνο επιχειρήσεις, συγκεκριμένα εκείνες που ξεκινούν τις επενδυτικές τους διαδικασίες κατά το διάστημα που καλύπτει το μέτρο. Πράγματι, η Επιτροπή σημειώνει ότι το μέτρο δεν εμφανίζεται στη γενική φορολογική νομοθεσία αλλά μόνο στις ετήσιες φορολογικές πράξεις, πράγμα που επιβεβαιώνει τον προσωρινό του χαρακτήρα και επιτρέπει τη χρήση του για ειδικά σχέδια.

(99) Η έκπτωση φόρου εγκαινιάστηκε αρχικά το οικονομικό έτος 1995. Κατά τα επόμενα έτη η εν λόγω διάταξη δεν διατηρήθηκε στην αρχική της διατύπωση, μέχρι του σημείου που από το οικονομικό έτος 1996 για παράδειγμα οι δικαιούχοι της έκπτωσης φόρου μπορούν να τη χρησιμοποιούν χωρίς χρονικό περιορισμό. Το γεγονός αυτό επιτρέπει στην Επιτροπή να εκτιμήσει ότι το Επαρχιακό Συμβούλιο της Άλαβα διαθέτει ευρύτατες διακριτικές εξουσίες ώστε να αποφασίζει ποιες επενδύσεις μπορούν να επωφεληθούν από την έκπτωση, εφόσον μπορεί να εισάγει την έκπτωση φόρου για ένα χρόνο στη συνέχεια να τροποποιεί το μέτρο και, εν ανάγκη, ακόμη και να το καταργεί το επόμενο έτος.

(100) Η Επιτροπή εκτιμά επίσης ότι ο ετήσιος χαρακτήρας του εν λόγω μέτρου αποκλείει εξαρχής τη δυνατότητα να θεωρηθεί σύμφωνο «με τη φύση και την οικονομία του φορολογικού συστήματος». Ο προσωρινός χαρακτήρας του φανερώνει επίσης ότι ο επιδιωκόμενος στόχος δεν ανταποκρίνεται στις εγγενείς απαιτήσεις οποιουδήποτε φορολογικού συστήματος και ότι η έκπτωση φόρου χρησιμοποιείται περισσότερο ως μέσο βιομηχανικής πολιτικής υπέρ ορισμένων μεγάλων επενδυτών τους οποίους η διοίκηση κρίνει σκόπιμο να ευνοήσει.

([34]) Δεν έχουν ακόμη δημοσιευτεί, αλλά υπάρχουν σε μη επίσημο κείμενο στις σελίδες Internet του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων: (http://curia.eu.int/es/jurisp/index.htm).

([35]) Δεν έχουν ακόμη δημοσιευτεί, αλλά υπάρχουν σε μη επίσημο κείμενο στις σελίδες Internet του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων: (http://curia.eu.int/es/jurisp/index.htm).

(101) Όσον αφορά το τελευταίο σημείο, η Επιτροπή παραπέμπει, ενδεικτικά επίσης, στην απόφαση αριθ. 411/1999 του Ανώτατου Δικαστηρίου της Χώρας των Βάσκων, της 17ης Μαΐου 1999, στην υπόθεση 907/98, Δημόσια Διοίκηση κατά Γενικών Συμβουλίων ([36]), η οποία ακυρώνει τη έκπτωση φόρου που θέσπισε η επαρχιακή κυβέρνηση της Άλαβα για το οικονομικό έτος 1998. Στην απόφασή του, το Δικαστήριο αποφαίνεται ως εξής:

> «Το Γενικό και το Περιφερειακό Συμβούλιο της Άλαβα, εναγόμενος και συνεναγόμενος αντίστοιχα, δεν παρέχουν καμία αιτιολόγηση όσον αφορά τη συμμόρφωση με την αρχή της αναλογικότητας κατά την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων μέσω των εν λόγω μέτρων [έκπτωση φόρου]. Οι εν λόγω αρχές περιορίζονται απλώς να κάνουν αναφορά στον προσωρινό και έκτακτο χαρακτήρα του μέτρου [...].»

(102) Τέταρτον, η Επιτροπή υπογραμμίζει τις ομοιότητες ανάμεσα στο εν λόγω μέτρο και το καθεστώς EKIMEN, τόσο όσον αφορά τους επιδιωκόμενους στόχους (χρηματοδότηση νέων επενδύσεων και στις δύο περιπτώσεις) όσο και σχετικά με το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής τους (περιφερειακό στην περίπτωση EKIMEN, επαρχιακό στην περίπτωση της έκπτωσης φόρου). Το EKIMEN θεωρήθηκε και κοινοποιήθηκε, ωστόσο, ως περιφερειακή ενίσχυση από τις ισπανικές αρχές. Η μόνη διαφορά, που συνίσταται στο γεγονός ότι το καθεστώς EKIMEN επιδοτεί αποκλειστικά τις βιομηχανικές επενδύσεις, αποτελεί περισσότερο τυπική διάκριση, δεδομένου ότι το ελάχιστο ποσό (2 500 εκατ. ESP) που θεσπίζεται για να τύχουν οι επενδύσεις της έκπτωσης φόρου, περιορίζει στην πραγματικότητα τους πιθανούς αποδέκτες στις επιχειρήσεις του βιομηχανικού τομέα.

(103) Οι διαφορές που εμφανίζονται ανάμεσα στο πρόγραμμα EKIMEN και την έκπτωση φόρου καθιστούν αθέατη μία πραγματικότητα: αφενός υπάρχει συντονισμός ανάμεσα στις διάφορες φορολογικές αρχές και τις αρχές βιομηχανικής ανάπτυξης, οι οποίες εμπλέκονται στην προώθηση νέων βιομηχανικών πρωτοβουλιών στη Χώρα των Βάσκων. Αφετέρου, και τα δύο όργανα επιδιώκουν τον ίδιο στόχο, ήτοι, την ενθάρρυνση των επενδύσεων. Τρίτον, η έκπτωση φόρου εισήχθη ταυτόχρονα με το πρόγραμμα GARAPEN, παρόμοιο και προγενέστερο του προγράμματος EKIMEN. Τέλος, δεδομένου ότι και στις τρεις επαρχίες της Χώρας των Βάσκων υφίσταται η αυτή έκπτωση φόρου, το γεωγραφικό πεδίο των δύο αυτών οργάνων είναι το ίδιο.

(104) Κατά συνέπεια, σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής 1999/718/ΕΚ ([37]) της 24ης Φεβρουαρίου 1999 στην προαναφερθείσα υπόθεση C-76/1999, η έκπτωση φόρου υπέρ της Ramondín που αντιστοιχεί στο 45 % του ποσού της επένδυσης που καθορίζει το Επαρχιακό Συμβούλιο της Άλαβα αποτελεί ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

(105) Η Επιτροπή επιθυμεί να υπενθυμίσει την επιστολή SG(89) D/5521 που απέστειλε στις 29 Απριλίου 1989 στα κράτη μέλη, στην οποία υπογράμμισε πως «θεωρεί ότι ένα κράτος μέλος δεν εκπλήρωσε την υποχρέωσή του για κοινοποίηση εάν το κράτος αυτό έχει ξεκινήσει τη διαδικασία για θέση σε ισχύ της ενίσχυσης. Η διατύπωση "θέση σε ισχύ" δεν αφορά την ενέργεια χορήγησης της ενίσχυσης προς το δικαιούχο, αλλά μάλλον την προηγηθείσα ενέργεια σύστασης ή εφαρμογής της ενίσχυσης σε νομοθετικό επίπεδο, σύμφωνα με τους συνταγματικούς κανόνες του κάθε κράτους μέλους. Συνεπώς, η ενίσχυση θεωρείται ότι τέθηκε σε ισχύ αμέσως μόλις κινηθεί νομοθετική διαδικασία που επιτρέπει τη χορήγησή της χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις» ([38]). Τούτο ισχύει όσον αφορά το παρόν μέτρο, το οποίο εκτελέστηκε παράνομα, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ.

VII.3.2. **Μείωση της φορολογητέας βάσης για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις**

(106) Η μείωση της φορολογητέας βάσης για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις, από την οποία επωφελείται η Ramondín, προβλέπεται στο άρθρο 26 του επαρχιακού νόμου αριθ. 24/1996. Το κείμενο της διάταξης αυτής έχει ως εξής ([39]):

> «1. Οι επιχειρήσεις που ξεκινούν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα θα επωφεληθούν απο μείωση κατά 99 %, 75 %, 50 % και 25 % αντίστοιχα, της θετικής φορολογητέας βάσης που προκύπτει από το αποτέλεσμα εκμετάλλευσης, πριν από οποιαδήποτε αντιστάθμιση με τις αρνητικές φορολογητέες βάσεις των προηγούμενων οικονομικών ετών, επί τέσσερις συνεχόμενες περιόδους μετά την περίοδο κατά την οποία επιτυγχάνουν θετική φορολογητέα βάση και εντός τεσσάρων ετών από την έναρξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας.
>
> [...].
>
> 2. Οι φορολογούμενοι πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις για να μπορούν να επωφεληθούν από την παρούσα μείωση:

([36]) Δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί.
([37]) Βλέπε υποσημείωση 12.
([38]) Βλέπε νομοθεσία περί ανταγωνισμού, τόμος II A, κανόνες που εφαρμόζονται στις κρατικές ενισχύσεις, σ. 70.
([39]) Παρατίθενται μόνο οι διατάξεις που είναι απαραίτητες για την αξιολόγηση της ενίσχυσης.

α) πρέπει να ξεκινήσουν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα με ελάχιστο κεφάλαιο 20 εκατ. ESP·

β) [...]·

γ) [...]·

δ) η νέα δραστηριότητα δεν πρέπει να έχει ασκηθεί στο παρελθόν, άμεσα ή έμμεσα, από άλλο νομικό πρόσωπο·

ε) η νέα δραστηριότητα πρέπει να ασκείται σε εγκαταστάσεις όπου δεν ασκείται καμία άλλη δραστηριότητα από φυσικά ή νομικά πρόσωπα·

στ) κατά τα δύο πρώτα έτη δραστηριότητας πρέπει να πραγματοποιηθεί επένδυση ύψους 80 εκατ. ESP κατ' ελάχιστο. Οι επενδύσεις πρέπει να συνίστανται σε υλικά πάγια στοιχεία, αποκλειομένων όσων εκμισθώνονται ή παραχωρούνται σε τρίτο για να χρησιμοποιηθούν από αυτόν. Τα αγαθά που αποκτώνται μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης ("leasing") θα θεωρούνται ως επενδύσεις σε υλικά πάγια στοιχεία, εφόσον ο κάτοχός τους δεσμευθεί να ασκήσει το δικαίωμα αγοράς·

ζ) πρέπει να δημιουργηθούν τουλάχιστον νέες δέκα θέσεις εργασίας εντός των έξι πρώτων μηνών μετά την έναρξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας και να διατηρηθούν κατά την περίοδο εντός της οποίας ο φορολογούμενος δικατούται την εν λόγω μείωση·

η) [...]·

θ) πρέπει να καταρτιστεί σχέδιο επιχειρηματικής δράσης για περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών.

3. [...].

4. Το ελάχιστο ποσό των επενδύσεων που αναφέρεται στο στοιχείο στ) του σημείου 2 ανωτέρω, καθώς και ο αριθμός των θέσεων εργασίας που αναφέρεται στο στοιχείο ζ) του σημείου 2 ανωτέρω δεν συμβιβάζονται με κανένα άλλο φορολογικό πλεονέκτημα για τις ίδιες επενδύσεις ή τα τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

5. Η μείωση που προβλέπεται στην παρούσα διάταξη χορηγείται κατόπιν αίτησης προς τη διοίκηση οικονομικών, η οποία, αφού ελέγξει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις, χορηγεί στο φορολογούμενο προσωρινή άδεια, η οποία εκδίδεται με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Άλαβα.

[...].»

(107) Για να χαρακτηρισθεί ως ενίσχυση, η μείωση της φορολογητέας βάσης πρέπει να πληροί σωρευτικά τα τέσσερα προαναφερθέντα κριτήρια που ορίζει το άρθρο 87 της συνθήκης ΕΚ.

(108) Καταρχάς, η μείωση της φορολογητέας βάσης παρέχει στη Ramondín Cápsulas ένα πλεονέκτημα που ελαφρύνει τις επιβαρύνσεις που κανονικά βαρύνουν τον προϋπολογισμό της.

(109) Δεύτερον, η μείωση της φορολογητέας βάσης συνεπάγεται απώλεια φορολογικών εσόδων που ισοδυναμεί με ανάλωση κρατικών πόρων υπό μορφή φορολογικών εξόδων ([40]).

(110) Τρίτον, η μείωση της φορολογητέας βάσης επηρεάζει τον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, κατά το μέτρο που η Ramondín Cápsulas ασκεί οικονομική δραστηριότητα που αποτελεί αντικείμενο κοινοτικών συναλλαγών, σε έναν άκρως ανταγωνιστικό τομέα.

(111) Τέλος, το μέτρο πρέπει να είναι ειδικό ή επιλεκτικό, δηλαδή να ευνοεί «ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένους κλάδους παραγωγής». Στην προκειμένη περίπτωση ο επιλεκτικός χαρακτήρας προκύπτει κυρίως από το γεγονός ότι μόνο οι νεοσύστατες επιχειρήσεις μπορούν να επωφεληθούν από τα παραχωρούμενα πλεονεκτήματα. Το άρθρο 26 του επαρχιακού νόμου αριθ. 24/1996 της 5ης Ιουλίου παρέχει τη δυνατότητα ευνοϊκότερης φορολογικής μεταχείρισης των νέων εταιρειών σε σχέση με τις υπόλοιπες επιχειρήσεις που υπάρχουν στην αγορά. Το στοιχείο αυτό αρκεί για να καταδειχθεί ο ειδικός χαρακτήρας του εν λόγω μέτρου, γεγονός το οποίο οδηγεί την Επιτροπή να χαρακτηρίσει τη μείωση της φορολογητέας βάσης για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις ως ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ. Ο ειδικός χαρακτήρας ενισχύεται από το γεγονός ότι μόνο οι επιχειρήσεις που επενδύουν 80 εκατ. ESP και δημιουργούν δέκα θέσεις εργασίας μπορούν να επωφεληθούν από τη μείωση της φορολογητέας βάσης.

([40]) Βλέπε υποσημείωση 28.

(112) Ο ειδικός χαρακτήρας του εν λόγω μέτρου ενισχύεται επίσης από τους λόγους που το υπαγόρευσαν, όπως αυτοί εκτίθενται στον επαρχιακό νόμο που το θεσπίζει (αριθ. 24/1996 της 5ης Ιουλίου σχετικά με τη φορολόγηση των εταιρειών). Συγκεκριμένα, μετά την αναφορά των γενικών στόχων του φορολογικού συστήματος, στην αιτιολογική έκθεση του επαρχιακού νόμου παρατίθεται σειρά άλλων στόχων που αφορούν κυρίως τη βιομηχανική πολιτική και ειδικότερα μεταξύ αυτών αναφέρεται «η προώθηση της ανάληψης νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών», στόχος που συγκεκριμενοποιείται στη συνέχεια από μέτρα για την ειδική κατηγορία των νεοσύστατων επιχειρήσεων [βλέπε στοιχείο ζ)], για τις οποίες προβλέπεται η μείωση της φορολογητέας βάσης για τα τέσσερα πρώτα οικονομικά έτη κατά τα οποία αποκομίζουν κέρδη. Η αιτιολόγηση αυτή, που επιβεβαιώνει ότι πρόκειται για ενίσχυση εκκίνησης προς τις νεοσύστατες επιχειρήσεις, δεν επιτρέπει να θεωρηθεί το μέτρο σύμφωνο με τη φύση ή την οικονομία του εν λόγω φορολογικού συστήματος. Επιπλέον, οι περιφερειακές αρχές δεν ανέφεραν ούτε απέδειξαν [41] ότι ο επιλεκτικός χαρακτήρας της μείωσης της φορολογητέας βάσης δικαιολογείται «από τη φύση ή την οικονομία του συστήματος».

(113) Βάσει της απόφασης 1999/718/ΕΚ [42], η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το εν λόγω μέτρο έχει σαφώς το χαρακτήρα ενίσχυσης λειτουργίας. Δεδομένου ότι τα παραγόμενα οφέλη είναι κυρίως μελλοντικά και αβέβαια, δεν είναι δυνατόν να υπολογιστεί η ακριβής ένταση της ενίσχυσης που συνεπάγεται η μείωση της φορολογητέας βάσης.

(114) Η Επιτροπή επιθυμεί να υπενθυμίσει την επιστολή SG(89) D/5521 που απέστειλε στις 29 Απριλίου 1989 στα κράτη μέλη, στην οποία υπογράμμισε πως «θεωρεί ότι ένα κράτος μέλος δεν εκπλήρωσε την υποχρέωσή του για κοινοποίηση εάν το κράτος αυτό έχει ξεκινήσει τη διαδικασία για θέση σε ισχύ της ενίσχυσης. Η διατύπωση "θέση σε ισχύ" δεν αφορά την ενέργεια χορήγησης της ενίσχυσης προς το δικαιούχο, αλλά μάλλον την προηγηθείσα ενέργεια σύστασης ή εφαρμογής της ενίσχυσης σε νομοθετικό επίπεδο, σύμφωνα με τους συνταγματικούς κανόνες του κάθε κράτους μέλους. Επομένως, η ενίσχυση θεωρείται ότι τέθηκε σε ισχύ αμέσως μόλις κινηθεί νομοθετική διαδικασία που καθιστά δυνατή τη χορήγηση των ενισχύσεων χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις» [43]. Τούτο ισχύει όσον αφορά το παρόν μέτρο, το οποίο εκτελέστηκε παράνοε, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ.

(115) Όσον αφορά τη φύση των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στη Ramondín και τη Ramondín Cápsulas σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, με εξαίρεση εκείνες που χορήγησαν οι αυτόνομες βασκικές αρχές σύμφωνα με τα κριτήρια του προγράμματος ΕΚΙΜΕΝ, οι ενισχύσεις δεν χορηγήθηκαν στο πλαίσιο καθεστώτων που έχει εγκρίνει η Επιτροπή, αλλά σύμφωνα με εθνικά μέτρα που δεν έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή και έπρεπε να έχουν κοινοποιηθεί στην Επιτροπή στο στάδιο του σχεδιασμού τους σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ. Συνεπώς, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο οι ενισχύσεις είναι παράνομες.

(116) Το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ ορίζει ότι οι ενισχύσεις που πληρούν τα κριτήρια που θεσπίζονται σε αυτό δεν συμβιβάζονται καταρχήν με την κοινή αγορά.

(117) Όσον αφορά την έκπτωση φόρου, οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ δεν έχουν εφαρμογή, διότι οι εν λόγω ενισχύσεις δεν αποσκοπούν στην επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή. Επιπλέον, οι ισπανικές αρχές δεν επικαλέστηκαν την εφαρμογή αυτής της παρέκκλισης.

VII.4. **Συμβιβάσιμο των ενισχύσεων**

(118) Το άρθρο 87 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ απαριθμεί τα είδη των ενισχύσεων που μπορεί να θεωρηθεί ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά. Το συμβιβάσιμο με τη συνθήκη πρέπει να αποφασίζεται όσον αφορά ολόκληρη την κοινότητα και όχι ένα κράτος μέλος —ή περιφέρεια του κράτους αυτού— μεμονωμένα. Προκειμένου να διασφαλιστεί η φυσιολογική λειτουργία της κοινής αγοράς και δυνάμει της αρχής που περιέχεται στο άρθρο 3 παράγραφος στοιχείο ζ) της συνθήκης ΕΚ, οι παρεκκλίσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ πρέπει να ερμηνεύονται κατά τρόπο περιοριστικό κατά την εξέταση κάθε καθεστώτος ενισχύσεων ή μεμονωμένης ενίσχυσης. Συγκεκριμένα πρέπει να γίνεται προσφυγή στις παρεκκλίσεις μόνο όταν είναι δυνατό να καταδειχθεί ότι, χωρίς την ενίσχυση, οι δυνάμεις της αγοράς δεν θα αρκούσαν αφεαυτές για να ωθήσουν τους δικαιούχους να ενεργήσουν με τρόπο που θα τους επέτρεπε να επιτύχουν έναν από τους στόχους που αναφέρονται στις εν λόγω παρεκκλίσεις.

[41] Βλέπε απόφαση του Δικαστηρίου που αναφέρεται στην υποσημείωση 33. Βλέπε επίσης τις αιτιολογικές σκέψεις 90 έως 96 της παρούσας απόφασης.
[42] Βλέπε υποσημείωση 12.
[43] Βλέπε υποσημείωση 39.

(119) Το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ προβλέπει μια παρέκκλιση για τις ενισχύσεις που αποσκοπούν στην προώθηση της ανάπτυξης περιοχών στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση. Ο δήμος της Laguardia δεν βρίσκεται σε περιοχή στην οποία μπορούν να χορηγηθούν περιφερειακές ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ.

(120) Όσον αφορά τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχεία β) και δ) οι εν λόγω ενισχύσεις δεν προορίζονται για σχέδιο κοινού ενδιαφέροντος ή για σχέδιο που μπορεί να άρει σοβαρή διαταραχή της ισπανικής οικονομίας και ούτε έχουν τα χαρακτηριστικά παρόμοιων σχεδίων. Επιπλέον, δεν αποσκοπούν στην προώθηση του πολιτισμού ή στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

(121) Όσον αφορά τις παρεκκλίσεις του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ, η Laguardia βρίσκεται σε περιοχή στην οποία μπορούν να χορηγηθούν περιφερειακές ενισχύσεις δυνάμει της εν λόγω διάταξης. Η μέγιστη ένταση ενίσχυσης στη Χώρα των Βάσκων ισοδυναμεί με το 25 % του ΚΙΕ ([44]). Για να αξιολογηθεί το συμβιβάσιμο των εξεταζόμενων ενισχύσεων, θα πρέει να γίνει διάκριση ανάμεσα στην επενδυτική ενίσχυση (έκπτωση φόρου) και την ενίσχυση λειτουργίας (μείωση της φορολογητέας βάσης).

VII.4.1. *Η επενδυτική ενίσχυση (έκπτωση φόρου)*

(122) Πρέπει να υπομνησθεί ότι η έκπτωση φόρου δεν χορηγείται στο πλαίσιο προγράμματος περιφερειακών ενισχύσεων εγκεκριμένου από την Επιτροπή, αλλά βάσει μιας ad hoc απόφασης των αρμόδιων αρχών. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να εξεταστούν οι συνέπειες της εν λόγω ενίσχυσης σε κοινοτικό πλαίσιο. Το Δικαστήριο επιβεβαίωσε την ερμηνεία αυτή στις αποφάσεις του Hytasa ([45]) (απόφαση της 14ης Σεπτεμβρίου 1994 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-278/92, C-279/92 και C-280/92, Ισπανία κατά Επιτροπής) και Pyrsa ([46]) (απόφαση της 14ης Ιανουαρίου 1997, υπόθεση C-169/95, Ισπανία κατά Επιτροπής).

(123) Μια ad hoc ενίσχυση μπορεί να θεωρηθεί ως ενίσχυση περιφερειακού χαρακτήρα συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, εφόσον συμβάλλει εκ των πραγμάτων στη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της περιφέρειας χωρίς να έχει δυσμενείς συνέπειες για το κοινό συμφέρον και για τους όρους του ανταγωνισμού στην Κοινότητα. Συνεπώς, μια παρόμοια ενίσχυση μπορεί να θεωρηθεί συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά όταν δεν αλλοιώνει τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό που αντίκειται προς το κοινό συμφέρον.

(124) Η έκπτωση φόρου δύναται να αντιμετωπιστεί ως επενδυτική ενίσχυση στο βαθμό που, στην προκειμένη περίπτωση, αφορά μία παραγωγική επένδυση (αρχική επένδυση) σε ενισχυόμενη περιοχή. Οι επιλέξιμες επενδύσεις είναι επενδύσεις σε νέα πάγια ενσώματα στοιχεία του ενεργητικού, δηλαδή, γήπεδα, εξοπλισμό, εγκαταστάσεις και κτίρια σε ένα δήμο που βρίσκεται σε ενισχυόμενη περιοχή σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ. Επίσης η έκπτωση φόρου υπολογίζεται ως ποσοστό του ποσού της επένδυσης, πράγμα που αποτελεί πάγια τακτική με τις επενδυτικές ενισχύσεις.

(125) Τα στοιχεία (Ιούνιος 1999) που εκτίθενται στον παρακάτω πίνακα φανερώνουν ότι η νέα επένδυση αντιπροσωπεύει το 53,6 % της νέας εγκατάστασης:

Είδος επένδυσης	Νέα	Εκ μεταφοράς
Γήπεδο	194 076 000	
Κτίριο	1 471 483 000	
Εξοπλισμός	935 637 000	2 250 000 000
Σύνολο ESP	2 601 196 000	2 250 000 000
Σύνολο EUR	15 633 502	13 522 772

([44]) Βλέπε υποσημείωση 6.
([45]) Συλλογή 1994, σ. I-4103.
([46]) Συλλογή 1997, σ. I-135.

(126) Όσον αφορά το κοινοτικό συμφέρον, ο υποτομέας των καψυλλίων από κασσίτερο για την κάλυψη πωμάτων είναι ένας κλάδος που εμφανίζει ευοίωνες προοπτικές εξέλιξης λόγω περιβαλλοντικών απαιτήσεων, καθώς και λόγω των τάσεων που επικρατούν πλέον όσον αφορά την κατανάλωση ποιοτικών οίνων.

(127) Το παραδοσιακά χρησιμοποιούμενο υλικό για την κατασκευή καψυλλίων για την κάλυψη πωμάτων φιαλών ποιοτικών οίνων μέχρι το 1993 ήταν ο μόλυβδος. Τη χρονιά εκείνη, οι ΗΠΑ επέβαλαν απαγόρευση στη χρήση μολύβδου για τα καψύλλια των ποιοτικών οίνων εξαιτίας του κινδύνου μόλυνσης του οίνου κατά τη στιγμή της κένωσης του περιεχομένου της φιάλης.

(128) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν την οδηγία 94/62/ΕΚ, της 20ής Δεκεμβρίου 1994, για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας [47]. Η οδηγία αυτή μειώνει αισθητά τα επίπεδα συγκέντρωσης μολύβδου στις συσκευασίες. Το καψύλλιο για την κάλυψη των φιαλών οίνου αποτελεί συσκευασία σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας.

(129) Λόγω των νομοθετικών αυτών αλλαγών που πραγματοποιήθηκαν μέχρι το 1995, τα καψύλλια από κασσίτερο, ως υποκατάστατα των καψυλλίων από μόλυβδο, τα οποία απαγορεύτηκαν από τότε, έχουν σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης σε μία παγκόσμια αγορά που παράγει 1 200 εκατομμύρια τεμάχια ετησίως.

(130) Η ποιότητα του οίνου φαίνεται ότι αποτελεί πρωταρχικό κριτήριο όσον αφορά τις τάσεις κατανάλωσης οίνου στην Κοινότητα. Η κατανάλωση «επιτραπέζιων οίνων» σημειώνει ραγδαία πτώση, ενώ η κατανάλωση «ποιοτικών οίνων» σημειώνει άνοδο. Η γενική αυτή διαπίστωση πρέπει, ωστόσο, να προσδιοριστεί πιο συγκεκριμένα: στην κατηγορία των «επιτραπέζιων οίνων» ανανεωμένο εμφανίζεται το ενδιαφέρον για τους οίνους με ονομασία προέλευσης («Vins de pays», «Landwein», «indicazione geografica tipica», «vins de cépage») και η κατανάλωσή τους σημειώνει αύξηση. Επιπλέον, η αύξηση των μεριδίων αγοράς των «ποιοτικών οίνων» προϋποθέτει επίσης αύξηση των παραγόμενων ποσοτήτων: από την αμπελουργική περίοδο 1992/93 έως 1994/95, το μερίδιο παραγωγής τους αυξήθηκε από 30 σε 35 %. Μέρος της αύξησης αυτής οφείλεται στην ανακατάταξη παλαιότερων «επιτραπέζιων οίνων» ως «ποιοτικών οίνων» [48]:

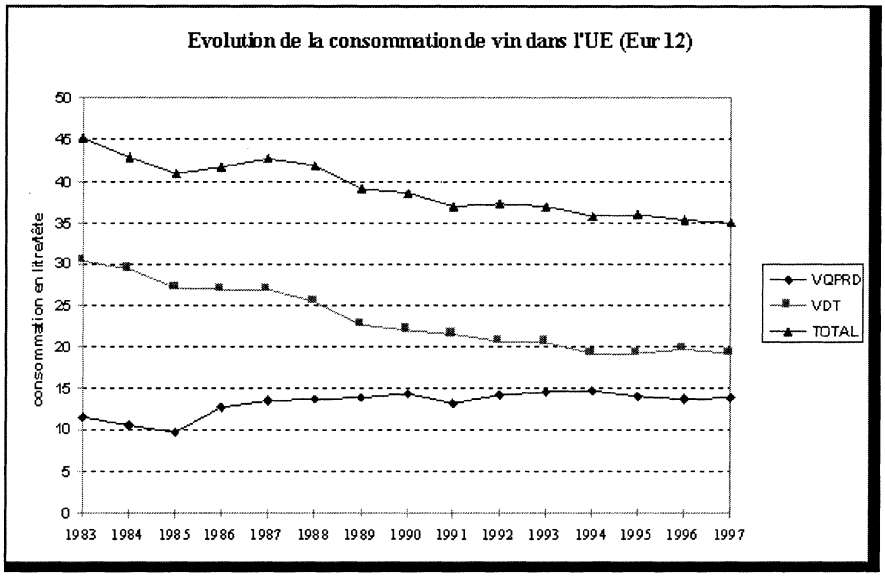

Επεξηγήσεις του πίνακα:

Εξέλιξη της κατανάλωσης οίνου στην ΕΕ (EUR-12)

Κατά κεφαλήν κατανάλωση λίτρων

VQPRD (ποιοτικοί οίνοι που παράγονται σε ειδικές περιοχές)

VDT (επιτραπέζιοι οίνοι

[47] ΕΕ L 365 της 31.12.1994, σ. 10.
[48] Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Γενική Διεύθυνση Γεωργίας. «ΚΑΠ 2000 — Έγγραφα εργασίας — Documentos de trabajo) — Κατάσταση και Προοπτικές (Οίνος)», Ιούνιος 1998, σ. 37.

(131) Όσον αφορά τη ζήτηση από τον κλάδο των συσσωρευτών, ο κλάδος αυτός διατηρεί την κατανάλωση μολύβδου στην Κοινότητα, λόγω κυρίως της αύξησης της ζήτησης μπαταριών μολύβδου/οξέος για την αυτοκινητοβιομηχανία. Το 1994, η κατανάλωση μολύβδου για τον κλάδο των μπαταριών σημείωσε αύξηση της τάξης του 14 % περίπου σε σχέση με το επίπεδο του 1991, αντιπροσωπεύοντας περίπου το 70 % της συνολικής ζήτησης μολύβδου προ της τήξεως ([49]). Η βιομηχανία μπαταριών είναι η μοναδική τελική χρήση μολύβδου που υφίσταται ελάχιστη οικολογική πίεση λόγω της απουσίας ανταγωνισμού από άλλα μέταλλα:

(σε 1 000 τόνους)

	1990	1991	1992	1993	1994	%
Μπαταρίες	2 545	2 566	2 591	2 610	2 924	68

(132) Η ευνοϊκή αυτή εξέλιξη αντανακλάται επίσης και στα αποτελέσματα των κατασκευαστών μπαταριών. Ο όμιλος Varta στην ετήσια έκθεσή του για το 1998 αναφέρει αύξηση της εγχώριας ζήτησης στη Δυτική Ευρώπη. Συγκεκριμένα, στις αγορές της Βόρειας Αμερικής και της Ευρώπης σημειώνεται σταθερή αύξηση της ζήτησης μπαταριών αυτοκινήτων ([50]).

(133) Ο κλάδος χαρακτηρίζεται από μεγάλο αριθμό μικρών διϋλιστηρίων. Υπάρχουν περίπου 30 εγκαταστάσεις πρωτογενούς μεταλλουργικής επεξεργασίας/δευτερογενούς καθαρισμού στην Κοινότητα για παραγωγή 5 000 έως 65 000 τόνων ανά επιχείρηση. Ο αριθμός των επιχειρήσεων μειώνεται δεδομένου ότι οι μεγάλες πολυεθνικές και οι κυριότεροι όμιλοι κατασκευαστών ιδρύουν τις δικές τους εγκαταστάσεις. Η προβλεπόμενη παραγωγή της Ramondín (500 τόνοι αρχικά, που θα φτάσουν τους 1 600 τόνους το 2001) φανερώνει ότι πρόκειται για περιθωριακό παραγωγό. Επίσης, η Ramondín σκοπεύει να λειτουργήσει σε βάση υπεργολαβίας (συμφωνία).

(134) Βάσει των ανωτέρω, και με την προϋπόθεση ότι τηρείται το ανώτατο όριο του 25 % ΚΙΕ, η Επιτροπή εκτιμά ότι η χορήγηση έκπτωσης φόρου στη Ramondín δε θα αλλοιώσει τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό που να αντίκειται στο κοινό συμφέρον, και επομένως μπορεί να θεωρηθεί ενίσχυση που συμβιβάζεται με την κοινή αγορά. Αντιθέτως, το συνολικό ποσό οποιουδήποτε πλεονεκτήματος χορηγείται μέσω έκπτωσης φόρου που υπερβαίνει το ανώτατο όριο του 25 % ΚΙΕ δεν δύναται να τύχει της παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ δεδομένου, ότι όπως τονίζεται στις «κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα», κάθε ενίσχυση που υπερβαίνει αυτό το ανώτατο όριο παύει να διασφαλίζει την ισορροπία μεταξύ των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού και των πλεονεκτημάτων της ενίσχυσης όσον αφορά την περιφερειακή ανάπτυξη και, συνεπώς, πρέπει να θεωρείται ενίσχυση που δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά. Το μέγιστο ποσό (εκφρασμένο σε ΚΙΕ) ([51]) της ενίσχυσης που θεωρείται συμβιβάσιμη σύμφωνα με την παρούσα απόφαση πρέπει να υπολογίζεται με τρόπο που να διασφαλίζει την τήρηση των κανόνων σχετικά με τη σώρευση ενισχύσεων ([52]).

(135) Προκειμένου να διαπιστωθεί η τήρηση του ανωτάτου ορίου για τις περιφερειακές ενισχύσεις κατά την εφαρμογή της έκπτωσης φόρου, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης τήρησης των κανόνων σώρευσης ενισχύσεων ([53]), η Ισπανία υποχρεούται να υποβάλει ετήσιες εκθέσεις καθ' όλη την περίοδο ισχύος της έκπτωσης φόρου.

VII.5. **Ενισχύσεις λειτουργίας: μείωση της φορολογητέας βάσης**

(136) Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι οι φορολογικές ενισχύσεις δύνανται να θεωρηθούν επενδυτικές ενισχύσεις όταν η επένδυση συνιστά τη φορολογητέα βάση ([54]). Στην προκειμένη περίπτωση, ωστόσο, η μείωση της φορολογητέας βάσης δεν πληροί τις προϋποθέσεις αυτές και, επομένως, δεν μπορεί να θεωρηθεί επενδυτική ενίσχυση. Ούτε μπορεί να θεωρηθεί ενίσχυση για την τόνωση της απασχόλησης που συνδέεται με την επένδυση, διότι δεν εξαρτάται από τον αριθμό των δημιουργούμενων θέσεων απασχόλησης. Η ελάχιστη επένδυση ύψους 80 εκατ. ESP, καθώς και η ελάχιστη δημιουργία δέκα θέσεων απασχόλησης, που αμφότερες αποτελούν προϋποθέσεις που θεσπίζει η διάταξη που εισάγει το εν λόγω μέτρο, δεν προσδίδουν στη μείωση της φορολογητέας βάσης, αποδέκτρια της οποίας είναι η Ramondín Cápsulas, το χαρακτήρα επενδυτικής ενίσχυσης, δεδομένου ότι η ελάχιστη επένδυση και η ελάχιστη δημιουργία θέσεων απασχόλησης δεν υπολογίζονται σε συνάρτηση με μία επένδυση, αλλά αποτελούν κατώφλια πέραν των οποίων ορισμένες συγκεκριμένες επιχειρήσεις κρίνονται επιλέξιμες για το προαναφερθέν φορολογικό πλεονέκτημα. Ακόμη και αν η Ramondín Cápsulas είχε δημιουργήσει 1 000 θέσεις απασχόλησης, το ποσό του πλεονεκτήματος που παρέχεται μέσω της μείωσης της φορολογητέας βάσης θα παρέμενε το ίδιο. Συνεπώς, οι ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά το ποσό της επένδυσης για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης δεν δύνανται να θεωρηθούν ως αντισταθμίσματα που υπολογίζονται σε συνάρτηση με το ποσό της επένδυσης.

([49]) Πανόραμα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, 1997, σ. 11-22.
([50]) 1998 Management Report Group and Varta AG, σελίδα 9 (http://194.172.32.120/company/10years.html).
([51]) Όσον αφορά τον τρόπο υπολογισμού του «καθαρού ισοδυνάμου επιχορήγησης», βλέπε παράρτημα Ι των «κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα», αναφορά στις οποίες γίνεται στην υποσημείωση 9.
([52]) Σύμφωνα με το σημείο 4.18 των «κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα», που αναφέρονται στην υποσημείωση 9, το ανώτατο όριο έντασης των ενισχύσεων εφαρμόζεται στο σύνολο της ενίσχυσης: i) όταν η ενίσχυση χορηγείται ταυτόχρονα στο πλαίσιο διαφόρων περιφερειακών καθεστώτων, και ii) όταν η ενίσχυση προέρχεται από τοπικές, περιφερειακές, εθνικές ή κοινοτικές πηγές.
([53]) Βλέπε υποσημείωση 53.
([54]) Βλέπε υποσημείωση 46 στο παράρτημα Ι των «κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα», που αναφέρονται στην υποσημείωση 9.

(137) Αντιθέτως, η Επιτροπή εκτιμά ότι η μείωση της φορολογητέας βάσης προσλαμβάνει χαρακτήρα ενίσχυσης λειτουργίας. Στόχος της είναι να ανακουφίσει τη Ramondín Cápsulas από το κόστος που θα έπρεπε φυσιολογικά να επωμιστεί κατά την τρέχουσα διαχείρισή της ή τις συνήθεις δραστηριότητές της. Χάρη στην εν λόγω μείωση των τρεχόντων εξόδων της, η Ramondín Cápsulas θα βελτιώσει την αποδοτικότητά της λόγω της αύξησης του καθαρού της κέρδους (κέρδη μετά την επιβολή φόρων).

(138) Όπως εξήγησε η Επιτροπή στα σημεία 4.15 έως 4.17 των «κατευθυντήτων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα» ([18]), οι περιφερειακές ενισχύσεις που αποσκοπούν στη μείωση των τρεχόντων εξοδων μιας επιχείρησης (ενίσχυση λειτουργίας) δεν συμβιβάζονται κατά κανόνα με την κοινή αγορά. Ωστόσο, αυτό το είδος ενισχύσεων μπορεί να χορηγηθεί κατ' εξαίρεση στις περιοχές που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρέκκλισης που θεσπίζεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ, όταν αυτό δικαιολογείται από τη συμβολή της στην περιφερειακή ανάπτυξη και από το χαρακτήρα της και όταν το ποσό της ενίσχυσης είναι ανάλογο με τα μειονεκτήματα τα οποία σκοπεύει να άρει. Η Επιτροπή σημειώνει ότι η Χώρα των Βάσκων δεν ανήκει στις περιφέρειες που καλύπτει το άρθρό 87, παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ.

(139) Συνάγεται επομένως ότι οι εξεταζόμενες ενισχύσεις λειτουργίας δεδομένου ότι δεν τυγχάνουν καμιάς από τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στη συνθήκη, κρίνονται ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά.

(140) Η παρούσα απόφαση αφορά μόνο τα φορολογικά μέτρα τα οποία εξετάζονται ρητά σε αυτήν, και δεν αποφαίνεται επί των λοιπών μέτρων που περιέχονται στο ειδικό φορολογικό καθεστώς της Ιστορικής Περιοχής της Άλαβα. Η Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα να εξετάσει τυχόν παρόμοια μέτρα που μπορεί να συνιστούν ενίσχυση, είτε ως γενικά καθεστώτα είτε κατά την ενδεχόμενη εφαρμογή τους στη Ramondín.

VIII. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

(141) Όσον αφορά τα ερωτήματα σχετικά με τα οποία η Επιτροπή ζήτησε από την Ισπανία να διαβιβάσει πληροφορίες, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι:

— η μη επιστρεπτέα επιδότηση που καλύπτει το 8,55 % των επιλέξιμων δαπανών χορηγήθηκε στη Ramondín Cápsulas σύμφωνα με τους όρους που διέπουν το πρόγραμμα περιφερειακών ενισχύσεων ΕΚΙΜΕΝ το οποίο έχει εγκριθεί από την Επιτροπή,

— δεν διαπιστώθηκε στοιχείο κρατικής ενίσχυσης στην πώληση εκ μέρους της Ά1ανα Agencia de Desarrollo προς τη Ramondín γηπέδου εμβαδού 55 050 m^2 στη βιομηχανική ζώνη της Καζαμπλάνκα στη Laguardia (Άλαβα) στην τιμή των 2 500 ESP/m^2.

(142) Όσον αφορά τα μέτρα που αποτέλεσαν αντικείμενο για την κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η Ισπανία εφάρμοσε παράνομα, κατά παράβαση του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ τις ακόλουθες ενισχύσεις:

α) τη χορήγηση στη Ramondín Cápsulas μείωσης της φορολογητέας βάσης για νεοσύστατες επιχειρήσεις που προβλέπεται στο άρθρο 26 του επαρχιακού νόμου αριθ. 24/1996 της 5ης Ιουλίου 1996·

β) τη χορήγηση στη Ramondín έκπτωσης φόρου που αντιστοιχεί στο 45 % του κόστους της επένδυσης όπως αυτό καθορίζεται από το Επαρχιακό Συμβούλιο της Άλαβα στην απόφαση 738/1997 της 21ης Οκτωβρίου 1997.

Η ενίσχυση που αναφέρεται στο στοιχείο α), καθώς και το τμήμα της ενίσχυσης που αναφέρεται στο στοιχείο β), τα οποία, κατ' εφαρμογή των διατάξεων για τη σώρευση των ενισχύσεων, υπερβαίνουν το ανώτατο όριο του 25 % ΚΙΕ για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα στη Χώρα των Βάσκων, πρέπει να θεωρηθούν ασυμβίβαστα με την κοινή αγορά.

Συνεπώς, προκειμένου να αποκαταστήσει τις οικονομικές συνθήκες στις οποίες θα βρισκόταν η επιχείρηση αν δεν της είχαν χορηγηθεί ενισχύσεις ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, η ισπανική κυβέρνηση πρέπει να λάβει όλα τα απαιτούμενα μέτρα αφαίρεσης των οφελών που προκύπτουν από τις ενισχύσεις και, κατά περίπτωση, ανάκτησής τους από τους δικαιούχους.

([18]) Βλέπε υποσημείωση 9.

Η ανάκτηση της ενίσχυσης πρέπει να πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις διαδικασίες και τις διατάξεις που θεσπίζει η ισπανική νομοθεσία, περιλαμβανομένου του τόκου που έχει σωρευθεί από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης μέχρι την ημερομηνία οριστικής ανάκτησής της, υπολογιζόμενου βάσει επιτοκίου ίσου με την ποσοστιαία αξία, κατά την ημερομηνία αυτή, του επιτοκίου αναφοράς που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του καθαρού ισοδυνάμου επιχορήγησης των περιφερειακών ενισχύσεων στην Ισπανία ([55]).

Το τμήμα της ενίσχυσης που αναφέρεται στο στοιχείο β) ανωτέρω το οποίο, με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι διατάξεις περί σώρευσης των ενισχύσεων, δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο του 25 % ΚΙΕ για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα στη Χώρα των Βάσκων, θεωρείται ότι συμβιβάζεται με την κοινή αγορά. Προκειμένου να διαπιστωθεί ότι κατά την εφαρμογή της έκπτωσης φόρου τηρείται το ανώτατο όριο για τις περιφερειακές ενισχύσεις, καθώς και η υποχρέωση τήρησης των διατάξεων περί σώρευσης των ενισχύσεων ([56]), η Ισπανία υποχρεούται να υποβάλει ετήσιες εκθέσεις καθόλο το χρόνο ισχυος της έκπτωσης φόρου,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Η κρατική ενίσχυση που έθεσε σε εφαρμογή η Ισπανία υπέρ της Ramondín SA και συνίσταται στη χορήγηση έκπτωσης φόρου υπέρ της Ramondín SA για ποσό που ισοδυναμεί με το 45 % του κόστους της επένδυσης που ορίζει το Επαρχιακό Συμβούλιο της Άλδιβα στην απόφαση αριθ. 738/1997, της 21ης Οκτωβρίου 1997, συμβιβάζεται με την κοινή αγορά όσον αφορά το τμήμα της ενίσχυσης το οποίο, κατ' εφαρμογή των διατάξεων περί σώρευσης των ενισχύσεων, δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο του 25 % ΚΙΕ για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα στη Χώρα των Βάσκων.

2. Η Ισπανία υποβάλλει ετήσιες εκθέσεις κατά το χρόνο ισχύος της έκπτωσης φόρου, προκειμένου να επιτρέψει στην Επιτροπή να ελέγχει εάν η ενίσχυση προς τη Ramondín SA χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις περί σώρευσης και δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο του 25 % ΚΙΕ για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα στη Χώρα των Βάσκων.

Άρθρο 2

Οι ακόλουθες κρατικές ενισχύσεις που εφάρμοσε η Ισπανία δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά:

α) η χορήγηση προς τη Ramondín Cápsulas SA, της μείωσης της φορολογητέας βάσης για νεοσύστατες επιχειρήσεις που προβλέπεται στο άρθρο 26 του επαρχιακού νόμου αριθ. 24/1996, της 5ης Ιουλίου 1996·

β) η χορήγηση υπέρ της Ramondín SA έκπτωσης φόρου που ισοδυναμεί με το 45 % του κόστους της επένδυσης όπως ορίζεται από το Επαρχιακό Συμβούλιο της Άλαβα στην απόφαση αριθ. 738/1997, της 21ης Οκτωβρίου 1997, όσον αφορά το τμήμα της ενίσχυσης το οποίο, κατ' εφαρμογή των διατάξεων περί σώρευσης των ενισχύσεων, υπερβαίνει το ανώτατο όριο του 25 % ΚΙΕ για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα στη Χώρα των Βάσκων.

Άρθρο 3

1. Η Ισπανία λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την αφαίρεση των οφελών που προκύπτουν από την ενίσχυση και, κατά περίπτωση, την ανάκτηση από το δικαιούχο της αναφερόμενης στο άρθρο 2 ενίσχυσης που χορηγήθηκε παράνομα στο δικαιούχο.

2. Η ανάκτηση πραγματοποιείται αμελλητί σύμφωνα με τις διαδικασίες της εθνικής νομοθεσίας, υπό τον όρο ότι επιτρέπουν την άμεση και αποτελεσματική εκτέλεση της απόφασης. Οι ανακτώμενες ενισχύσεις περιλαμβάνουν τόκους από το χρόνο κατά τον οποίο τέθηκαν στη διάθεση του δικαιούχου μέχρι το χρόνο της πραγματικής τους ανάκτησης. Οι τόκοι αυτοί υπολογίζονται με βάση το επιτόκιο αναφοράς που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του ισοδυνάμου επιχορήγησης στο πλαίσιο των περιφερειακών ενισχύσεων.

Άρθρο 4

Η Ισπανία ενημερώνει την Επιτροπή εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, για τα μέτρα που έλαβε για την εφαρμογή της.

([55]) Επιστολή της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη SG(91) D/4577, της 4ης Μαρτίου 1991. Βλέπε επίσης την απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Μαρτίου 1990 στην υπόθεση 142/87, Βέλγιο κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-959.
([56]) Βλέπε υποσημείωση 53.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο της Ισπανίας.

Βρυξέλλες, 22 Δεκεμβρίου 1999.

Για την Επιτροπή

Mario MONTI

Μέλος της Επιτροπής